

Régi és házias ízek – Mezőpanitban jártunk

Tele a füstölő kolbásszal

Fotó: Nagy Tibor

Kis karácsony, nagy karácsony, van-e kolbász a padláson? Ha nincs kolbász a padláson, nem ér semmit a karácsony – mondja a dal. S hogy ez mennyire így van, Borbély Márton mezőpaniti füstölője támasztja alá, tele kolbásszal, hússal, májással, amit karácsonyi menünek szánnak az emberek.

Mezey Sarolta

A füstölőben nagyüzemben folyik a munka, alig győzik. Hétköznap két percre sem lehetett szóba állni a vállalkozóval, sorban álltak az emberek, vagy a már megfüstölt termékeikre vártak, vagy füstölnivalót hoztak. Ezért vasárnap este telefonon kerestük a mestert. Akkor is dolgozott, májast töltött, mert a megrendelők folyamatosan kérik a friss árut.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Meggyűjtötták a negyedik gyertyát

Marosvásárhelyen, a Bolyai téren sűrű havazásban gyűjtötták meg az adventi koszorú negyedik, szerető gyertyáját. Ismét sokan voltak az eseményen, a rendőrség lezárta az utat a tér unitárius templom felőli részén. Az igehirdető Csenteri Levente református lelkész arra hívta fel a figyelmet, hogy a sokrétű adventi teendők mellett főként a karácsony örömhírére figyeljünk. A gyertyagyűjtásra a 30-as számú Gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat hozta el a betlehemi lángot, melyet a rendezvény végén kérésre szétosztottak.

2.

Januárban Marosvásárhelyen is elindul a szelektív hulladékgyűjtés

Január 17-étől Marosvásárhelyen is elkezdődik a szelektív hulladékgyűjtés – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján Soós Zoltán polgármester. Először a magánházaknak lesz lehetőségük kiválasztva gyűjteni a hulladékot, ez mintegy 7 ezer marosvásárhelyi háztartást érint, majd fokozatosan kiterjesztik a tömbháznegyedekre is.

4.

OPTICA OPTOFARM

AZ ÖRÖMTELI EGYÜTT TÖLTÖTT PILLANATOKAT NEM ELÉG MEGÉLNI, HANEM ÉRDEMES ŐKET TISZTÁN IS LÁTNI! MINDEN KEDVES OLVASÓNAK ISTENTŐL MEGÁLDOTT ÜNNEPET KÍVÁN AZ OPTICA OPTOFARM!

www.optofarm.ro

Aktuális

December 21.

Mózes Edith

December a romániai véres rendszerváltás hónapja. Köztudott, hogy a forradalom szikráját a Tőkés László református lelkész kilakoltatása elleni megmozdulás lobbantotta fel december 15-én, amely halálos áldozatok árán, de hamarosan elsöpörte a Ceaușescu-diktatúrát.

Iránból hazatérve, 1989. december 21-én tartotta meg a kondukátor az utolsó népgyűlést, amelyen fizetés- és nyugdíjmelést ígért, és amelyen a temesvári eseményeket akarta elítélni. Azonban a népgyűlés hamar népfelkeléssé változott, ami 22-én a diktátor házaspár meneküléséhez, és karácsony napján a kivégzésükhöz vezetett.

Azóta sok víz lefolyt a Maroson, Dunán, Dímbovián, de mindmáig nem tárták fel az igazságot.

2019. december 19-én, a forradalom 30. évfordulóján az Európai Parlament állásfoglalást fogalmazott meg, amelyben kijelenti: mivel a román állam szükségtelenül késleltette az igazság feltárásának és nyilvánosságra hozatalának folyamatát, ami elengedhetetlen az áldozatok és örökösök méltányos kártérítéséhez és jóvátételhez való jogának garantálásához; mivel a nemzeti hatóságok nem a nemzetközi emberi jogi normák által előírt kellő gondossággal jártak el, az EP megemlékezik az 1989. decemberi forradalom áldozatairól, és tisztelettel adózik azok emlékének, akik feláldozták életüket annak érdekében, hogy véget vessenek a totalitárius diktatúrának Romániában,

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

21., kedd
A Nap kel
8 óra 3 perckor,
lenyugszik
16 óra 38 perckor.
Az év 355. napja,
hátravan 10 nap.

Isten éltesse!

Ma TAMÁS, holnap ZÉNÓ és ANIKÓ napja.
ZÉNÓ: a görög Zénón név latin változatából származik, a Zenóbiosz, Zenodótosz nevek rövidülése, a jelentése: Zeusztól származó.

IDŐJÁRÁS
Változó idő

Hőmérséklet:
max. 0 °C
min. -4 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2021. december 20.

1 EUR	4,9488
1 USD	4,3917
100 HUF	1,3487
1 g ARANY	253,8506

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Forgalomkorlátozás a Poklos-patak feletti hídnál

December 18-tól, múlt szombattól nehézgépjárművekre vonatkozó forgalomkorlátozás lépett érvénybe Marosvásárhelyen, a Poklos-patak feletti hídon, a Brassó, Tudor Vladimirescu és Năvodari utcák kereszteződésétől, a Dacia piac mellett. A szakértői vizsgálatot követően megállapították, hogy a híd a IV. besorolásba tartozik, ezért felújítást igényel. A javítások befejezéséig korlátozzák a 7,5 t-ás gépkocsik közlekedését. Szintén szombattól a tömegközlekedési vonalak forgalmát a Brassó utcából a Predeal utcába irányították át, az utasok leszállása, felszállása a Macul Roșu megállóban történik majd – tájékoztat hivatalos Facebook-oldalán a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Színházbérlet karácsonyra

A karácsony előtti ajándékvásárlás időszakában a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház színházbérletet kínál közönsége számára. A Tompa Miklós Társulat előadásai a színházjegyek mellett különböző bérlet típusokkal is megtekinthetők. A négy-, hat- és nyolcegyes szabadbérletek (valamint az egyetemistáknak, diákoknak, pedagógusoknak és nyugdíjasoknak szóló kedvezményes szabadbérletek) az évad során bármikor felhasználhatók, a bemutatók és vendéglőadások kivételével. A szabadbérletek egységeit akár egyszeri alkalommal is fel lehet használni, de több személy is részt vehet egy előadáson ugyanazzal a bérlettel, előzetes helyfoglalással. A bérletek megvásárolhatók személyesen a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztáránál (nyitvatartás hétköznapokon 9 és 18 óra között, telefonszám: 0365-806-865), illetve a helyszínen előadás előtt egy órával. Online vásárlás a <https://teatronational.biletmaster.ro/> honlapon.

A gazdátlan kutyákhoz is jöjjen az angyal!

A marosvásárhelyi kutyamenhely megsegítésére irányuló akció Őlvedi Andrea fiatal állatbarát kezdeményezésére indult 2019-ben a G Caféban. A rendezvény házigazdája dr. Bob Miklós állatorvos volt, aki a kutyatartásról beszélt, majd válaszolt a résztvevők kérdéseire. A 2019-es eseményt Keresztes Ildikó koncertje zárta. A rendezvény sikeresnek bizonyult, a beérkezett pénzből 275 kg állateledelt vásároltak és szállítottak ki a marosvásárhelyi kutyamenhelyre a szervezők. A pandémia rövidre zárta a kezdeményezést, de idén december 22-én, szerdán 18 órától a várbeli Yorick Stúdióban (Mészárosok bástyája) ismét megszervezzük Az állatorvos válaszol címmel. A résztvevők ezúttal is dr. Bob Miklósnak tehetik fel kérdéseiket, a rendezvényt Fodor Réka budapesti énekesnő fellépése zárja. Az egyedi stílust képviselő előadó bejárta Európát, Indiában és Mexikóban is megfordult, a Layanda zenekar tagja, de fellépett Estas Tonne-nal, Őlvedi Gáborral és a Kowalsky meg a Vega együttesrel is.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Meggyújtották a negyedik gyertyát

Fotó: Mezey Sarolta

Marosvásárhelyen, a Bolyai téren sűrű havazásban gyújtották meg az adventi koszorú negyedik gyertyáját, a szeretetét. Ismét sokan voltak az eseményen, a rendőrség lezárta az utat a tér unitárius templom felőli részén. Az igehirdető Csenteri Levente református lelkész arra hívta fel a figyelmet, hogy a sokrétű adventi teendők mellett főként a karácsony örömhírére figyeljünk. A gyertyagyújtásra a 30-as számú Gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat hozta el a betlehemi lángot, melyet a rendezvény végén kérésre szétosztottak.

Mezey Sarolta

Szente Katalin, a Marosvásárhelyért Egyesület elnöke meghatódottságának adott hangot, hogy küldetésüket, a közönségerősítő rendezvények szervezését sikerült teljesíteni, a Vásárhelyi Forगतag mellett egy újabb alkalmat találtak a marosvásárhelyiek összefogására.

A római katolikus, az unitárius, az evangélikus igehirdetés után a negyedik vasárnap református szolgálat következett, Csenteri Levente, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum és a meggyesfalvi református egyházközség lelkésze prédikált.

Az igehirdető aláhúzta, hogy figyeljünk az üzenetre, ahogy annak idején Zakariás is tette. Zsidó papként több évszázados ószövetségi liturgiát végzett az ünnep alkalmával, s e közben megszólította Isten. A mai világ azzal vádolja az egyházat, hogy túl régies és konzervatív a szertartása. De az említett példa igazolja, hogy nem a szertartás szólítja meg az embereket, nem az istentiszteleti rend a döntő, hanem az üzenet. Ezt az üzenetet kell meghallani. A negyedik gyertya üzenete, hogy karácsonykor Isten beszélni szeretne veled. Ahogyan az első adventben megszólalt Isten, és örömhírt közölt, miszerint meg fog születni a megváltó, azóta minden adventben ezt az örömmüzenetet kell meghallanunk.

Amint Győri József *Levél a kórházból, mindenkinek* című versében mondja: „Álljatok meg, rohanó emberek! Hadd beszélhessen Isten veletek./ S tárhassa fel az örök életet./ Amely Jézusban földre érkezett.” Ebben az adventben csendesedjünk el, keressük az Isten közösségét – fogalmazzott a lelképásztor.

A gyertyagyújtási szertartás után a Bolyai Farkas Elméleti Líceum kórusa és zenekara karácsonyi dalokat énekelt Ugron Noémi vezetésével. Végül, sokak öröme, a Mennyből az angyal csendült fel.

A hulladékelszállítás menete az ünnepen

A karácsonyi ünnepek alkalmával december 25-én, szombaton Marosvásárhely területén nem szállítjuk el a háztartási hulladékot, akiktől szombaton vinnék el, azok december 24-én, pénteken tegyék ki, ugyanis a szombati napot pénteken pótoljuk be.

Január 1-jén (szombaton) is ünnepi program lesz, arra kérjük a lakosokat, hogy december 31-én tegyék ki a hulladékot a megszokott időben, a cég munkatársai el fogják szállítani.

Áldott karácsonyi ünnepet kíván a Sylevy Salubriserv Kft., és örömtelibb, boldog új évet!

RENDEZVÉNYEK

Karácsonyi reflexiók – koncert

December 22-én, szerdán 18 órakor a Karácsonyi reflexiók című műsor hallgatható meg a Marosvásárhelyi Rádióban. Ez egy olyan, Krisztus földi születésének emléknapja köré szerveződő könnyűzenei vállalkozás, melybe a kortárs erdélyi szcéna legkiválóbb aktív együttesei (Koszika & The Hotshots, Titán, Funkorporation, Eztán) delegálják a tagokat. A kezdeményezők célja az ünnepi ünnepével kapcsolatos érzéseik, gondolataik, álmaik megjelenítésével a csak karácsonyra jellemző hangulatok és lelki rezgések visszatükrözése. A klisémentes összeállítást irodalmi anyagokkal díszítik fel, a

karácsonyhoz méltón. Zenészek: Koszorus Krisztina (ének, effektek), ifj. Boér Károly (gitár, ének), Bajusz Gábor (ütőhangszerek), Ila Gábor (billentyűs hangszerek), Sándor László (basszusgitár).

A forradalmárookra emlékeznek

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala a Maros Megyei Prefektúrával és a Marosvásárhelyi Helyőrséggel együttműködésben december 21-én, kedden (ma) délután 12 órától megemlékező ünnepséget tart az 1989-es romániai forradalom 32. évfordulója alkalmából. A forradalom hőseinek tiszteletére felállított emlékműnél (a Győzelem téren) zajló eseményre minden forradalmárt, egyesületet és további érdeklődőt várnak.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Spontán munkabeszüntetés kezdődött a vasúttársaságnál

Spontán munkabeszüntetés kezdődött hétfőn a román állami vasúttársaságnál (CFR), miután a kormány pénteki ülésén befagyasztotta 2022-re a közalkalmazottak bérét az egészségügyi dolgozók és a tanárok kivételével.

A sztrájkot a mozdonyserelők kezdték, majd a pályakarbantartók is megszűntették a munkát. A Mediafax hírügynökség szerint hétfő délután a bukaresti Északi pályaudvarról már indultak személyvonatok. A hírtévéziók helyszíni tudósításai szerint az ország különböző pályaudvarain veszteglő szerelvények utasai körében teljes a bizonytalanság, bejelentetlen munkabeszüntetésről lévén szó, senki sem tudja tájékoztatni őket, mire számíthatnak.

A Mediafax hírügynökség Rodrigo Maxim szakszervezeti vezetőt idézve azt írta: a 47 ezer vasutas közül mintegy 1500 szüntette be a munkát, miután immár harmadszor halasztották el a vasutasok jogállásáról szóló, jelentős béremeléseket előíró törvény hatályba lépését. A jogszabályt 2022 áprilisától kellett volna alkalmazni, a pénteken elfogadott sürgősségi kormányrendelet azonban azt 2023. január 1-jére tolta.

A vasutasok arra panaszkodnak, hogy miközben Európában mindenütt a környezetkímélő közlekedés jövőjét látják a vasúton és fejlesztik a vasúti közlekedést, Romániában „romokban hever” az ágazat, a vasutasok többségének bére pedig egyáltalán nem nevezhető „vonzónak”, a minimálbér január elsejétől következő emelése folytán a bérszála aljára került.

Sorin Grindeanu, a közlekedési tárca vezető szociáldemokrata miniszterelnök-helyettes hétfőn azt mondta: nem ő tett felelőtlen ígéreket a vasutasoknak, de tudomásul kell venni, hogy az ágazat jelenlegi állapotában ráfizetéses, Románia pedig a nemzeti helyreállítási tervben – az uniós helyreállítási alaphoz számára elkülönített csaknem 30 milliárd euró lehívásának feltételeként – kötelezettséget vállalt az Európai Bizottság előtt, hogy növeli a CFR hatékonyságát és fenntarthatóvá teszi a vasút működését. A tárca vezetője mindazonáltal nem zárkózott el attól, hogy a szakszervezetekkel tárgyaljon, de leszögezte: nem fog betarthatatlan ígéretek tenni.

A CFR közleménye szerint hétfő délig 30 személyszállító vonat közlekedését érintette a sztrájk.

Több román–magyar határállomáson nem fogadnak vonatokat

A CFR tájékoztatása szerint 10 órától Biharkeresztes és Nyírábrány határállomásokon sztrájk miatt nem fogadnak és nem indítanak Magyarországra felé vonatokat bizonytalan ideig – közölte a Mávinform hétfő délelőtt Facebook-oldalán. Tudatták azt is, hogy a sztrájk miatt a 367-es számú Hargita InterCity, a Nagyvárad–Püspökladány közötti 364-es és 365-ös számú személyvonat és a Nagyszalonta–Püspökladány közötti 368-as számú személyvonat csak a belföldi szakaszon közlekedik Biharkeresztesnél. Nyírábrányban pedig a 686-os számú Szamos EC és a Szatmárnémeti–Debrecen viszonylatú személyvonat közlekedik csak belföldi forgalomban – írták. (MTI)

Határozat az illegális hulladékimport megfékezésére

A kormány az országba érkező hulladék kezelésére vonatkozó szabályok szigorításával próbálja megfékezni az illegális hulladékimportot és az üzletszerű környezetszennyezést.

Tánczos Barna környezetvédelmi miniszter a múlt péntek esti kormányülést követően bejelentette: egy kormányhatározattal 15-re korlátozták azoknak az átkelőknél a számát, ahol az újrahasználható hulladékot szállító járművek átléphetik a határt, ugyanakkor kötelező lesz követhetővé tenni ezek útvonalát a határtól az újrahasználó pontig, vagyis a szállítmányok nem közlekedhetnek GPS-nyomkövető nélkül.

Az importőrök kötelesek a hulladékot – a szakhatóság által engedélyezett berendezések használatával – teljesen újrahasznosítani és értékesíteni, tehát a fel nem használt szemetet nem égethetik el

vagy dobhatják el, ahogy az jelenleg sok esetben történik.

A Környezetvédelmi Alap lesz az az intézmény, amely számontartja, hogy mennyi hulladék kerül be az országba: ennek a mennyiségnek összhangban kell lennie a hulladékot átvévo cégek újrahasznosítási kapacitásával.

„Románia nem lehet Európa szemétele” – szögezte le a miniszter.

Tánczos Barna rámutatott: az utóbbi időben megnőtt a román határátelőknel rajtakapott illegális szemétszállítványok száma, a hulladékkezelés és -értékesítés alacsonyabb költségei miatt Románia ugyanis kedvelt célpontjává vált az álcázott hulladékraományoknak: a kormányhatározat erre a problémára nyújt megoldást. A miniszter egy korábbi interjúban úgy vélekedett: az üzletszerű környezetszennyezés, a „szemétmaffia” megfékezéséhez a szankciók szigorítá-

sára is szükség lesz. Míg Nyugaton bűncselekménynek minősül egy illegális szemétkerakó létrehozása vagy egy teherautónyi hulladék elégetése, addig Romániában ez csak kihágás.

„Fel kell számolnunk azokat a bűnszövetkezeteket, amelyek meggyújtják az összegyűjtött hulladékot, hogy az abból visszamaradt fémértékesítség. Akik ilyesmit művelnek, azokat börtönbe kell zárni! Úgy kell módosítanunk a törvényt, hogy ilyen cselekményekért a jelenleginél súlyosabb pénzbírságokat, vagy hat hónaptól egy évig terjedő szabadságvesztést lehessen kiszabni” – mondta a Digi24.ro portálnak pénteken Tánczos Barna.

A miniszter kifejezte reményét, hogy jövő februárig hatályba lépnek Romániában a környezetkárosító bűncselekmények szigorított büntetőjogi szankciói. (MTI)

Ország – világ

Eddig 15-en fertőződtek meg az omikron variánszal

Újabb két személynél mutatták ki a koronavírus omikron variánsát Romániában – közölte hétfőn a stratégiai kommunikációs törzs (GCS). A GCS szerint egy 65 éves nőről és egy 67 éves férfiról van szó, akik Brassó megyeiek, és Nigériából tértek haza. Mindketten teljes körűen be vannak oltva, lakhelyi elkülönítésben vannak, állapotuk jó. Eddig 15 személynél mutatták ki a koronavírus omikron variánsát az országban. (Agerpres)

Elfogadta a szenátus a 2022-es költségvetés-tervezetet

Elfogadta hétfői ülésén a szenátus a jövő évi költségvetés sarokszámait rögzítő törvény tervezetét. A jogszabályjavaslatot 82 támogató, 13 ellenszavazattal, 26 tartózkodás mellett fogadta el a felsőház. A tervezet értelmében 2022-ben Románia GDP-arányos költségvetési hiánya 5,8 százalékos lesz, az állami bírkadások pedig a GDP 8,8 százalékát teszik ki. 2023-ra 4,4 százalékos államháztartási hiányt és 8,2 százalékos bírkadásokat becsültek. A GDP-arányos államadósságot 2022-re 49,8 százalékosra tervezik. (Agerpres)

Két új határátelők hely Arad megyében

Két új határátelők helyet nyitnak meg a hatóságok a román–magyar határon Arad megyében: az egyiket Kisvarjaspusztán (Variașul Mic), a másikat Nagylaknál, ez lesz a harmadik nagyvárosi határátelők hely. A zsúfolt időszakban a hazautazók ezeken a pontokon is beléphetnek az országba. Andrei Dincă, az aradi határrendészet szóvivője úgy nyilatkozott hétfőn az Agerpres hírügynökségnek, hogy a két új határátelők indokolt esetben, a beutazók számától függően fogják működtetni, egyelőre csak hétvégén, de ha a helyzet megköveteli, és a magyar fél is hozzájárul, akkor hétköznapokon is. Az elmúlt hétvégén a nagyvárosi közúti határátelők és a nagyvárosi autópálya-határátelőkön 48 óra leforgása alatt körülbelül 50.000 személy érkezett Romániába. A nagyvárosi autópálya-határátelőkön külön sávban léphetnek be a beoltott személyek, mert nekik kevesebbet kell várniuk a formaszűrésre. (Agerpres)

Keves csapadékra számíthatunk

A hidegebb és enyhébb időszakok váltakozása és nem túl bőséges csapadék várható országszerte az elkövetkező két hétben – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) december 20-a és január 2-a közötti időszakra érvényes előrejelzéséből. E szerint Erdélyben a sokéves átlagnak megfelelő napjain csúcshőmérsékleti értékekkel (1 Celsius-fok körül) indul a hét, majd 21-23-án a -4 és -2 fok közötti értékek lesznek jellemzők. Ezt követően enyhül az idő karácsonyra, december 25-27-én már 8-9 fok körüli nappali csúcshőmérséklet várható. December 28-ától fokozatosan ismét lehűl a levegő, január első napjaiban 0 fok körül alakulnak a csúcshőmérséklet. Az éjszakai hőmérsékleti változások a nappali tendenciát követik, december 22-23-án lesz a leghidegebb, -12 fok. A december 25. és 28. közötti enyhülés 1-2 fokkal viszi fagypontra a déli éjszakai hőmérsékleti értékeket. A kéthetes időszak végéhez közeledve ismét -8 és -6 fok körüli minimumok várhatók. Nagy térségekre kiterjedő, de mennyiségben nem jelentős csapadékra december 24-e és 27-e között lehet számítani. Helyenként december 28-a és január 2-a között is eshet, illetve december 20-án is. (Agerpres)

Közel másfél millió oldalnyi tartalom böngészhető ingyenesen a Digitékán

Az Erdélyi Digitális Tudománytár a digitéka.ro oldalon 2018 őszétől biztosít rálátást Erdély elmúlt évszázadaira különféle történelmi értékkel bíró anyagokon keresztül. Az Erdély-történelmi virtuális múzeum ma már nem csak múlt századi erdélyi magyar sajtótermékeket, könyveket és térképeket tartalmaz, mint a projekt első két évében: 2021-ben öt új kategóriával bővült a honlap.

Most már repertóriumok, adatbázisok, szövegtárak, filmek és életútinterjúk is elérhetők és lekérthetők a Digitékáról, ugyanakkor a már meglévő kategóriák is jelentős adattömeggel gyarapodtak az elmúlt egy évben.

Új kategóriát képeznek a repertóriumok (periodikák tartalmi irodalomjegyzéke), amelyekben tulajdonnévre és évszámra, máshol tárgyszavakra is szűkíthető kereséssel tájékozódhat a felhasználó. Az elérhető repertóriumok között szerepel például a Genius – Új Génusz (1924–1925), a Korunk (2001–2009) vagy a Látó (2008–2018) is.

A repertóriumok mellett adatbázisok is épülnek a Digitékán. Az év folyamán felkerült A romániai magyar társadalomtörténelmi irodalom bibliográfiája 1947 és 2018 között, amelyben a magyar nyelven és Romániára vonatkozóan megjelent társadalomtörténelmi cikkek irodalomjegyzéke böngészhető év, szerző, név, tárgyszó, földrajzi és intézménynév szerint.

A digitális szövegtárak kategóriája is 2021-ben létesült. „Ide olyan tematikus gyűjtemények kerülnek fel, amelyeket egy-egy kutatási terület elméleti szakemberei (történészek, szociológusok) állítottak össze, és tartalmazzák az illető tárgykörben nyomtatásban megjelent tudományos szövegeket, kutatási eredményeket” – magyarázta Ferenczi Szilárd, a projekt felelőse. Megtalálható a honlapon például a Dél-erdélyi magyarság 1940–1944 (szerk. L. Balogh Béni) vagy a „Kis magyar világ” Észak-Erdély 1940–1945 (szerk. Sárándi Tamás, Tóth-Bartos András) is.

A Film kategóriában a Digitékán elérhető két dokumentumfilm és két némafilm-rekonstrukció is az egykori kolozsvári filmgyár alkotásai közül. Az oldal tartalmazza az Iskola Alapítvány és a Filmtett Egyesület közös gondozásában megjelent A moziástortól a tévétoronyig. Fejezetek a romániai magyar filmzés, televíziózás és moziás történetéből c. kötet videó-

jegezték is, tehát azokat a mozgóképi tartalmakat, amelyek link formájában hivatkozásként megjelennek a könyv lábjegyzeteiben.

A Jakabffy Elemér Alapítvány Kortörténelmi Gyűjteménye kutatási céllal, az Iskola Alapítvány támogatásával erdélyi magyar életútinterjú adatbázis építésébe kezdett. A program első sorban olyan életpályákat dokumentál (azonos kérdéssorral), amelyek a helyi magyar közösségek önszerveződésének története szempontjából lehetnek fontosak. Az életútinterjúknak mindössze a listája érhető el a honlapon, kizárólag kutatási célra használhatók (a tervek szerint olvasószervezve, tárgyszavazva), az érdeklődők pedig lekérthetik a program szakmai felelőseinek hozzájárulásával.

2021 folyamán a sajtógyűjtemény főként kolozsvári napilapokkal, valamint folyóiratokkal bővült. A tartalmi gyarapodás mellett a honlap keresőfunkciója is hatékonyabbá vált: a Digitéka 2021. december elejétől jelentősen javult keresőmotorral várja a felhasználókat, amely nem pusztán gyors, hanem találati szövegkörnyezetet is mutat, ráadásul az Összetett keresésben a keresési igényekre tovább finomítható.

A Digitéka teljes adattára folyamatosan bővül, a Külső hivatkozások almenüpont a legtöbb kategóriában újabb és újabb tartalommal gazdagodik. A frissítésekről az Iskola Alapítvány saját Facebook-oldalán értesíti a közönséget.

„Jövőre a már meglévő egyes sorozatok hiányzó lapszámait is pótoljuk, és új címek feltöltése is tervben van. A Kolozsvári Egyetemi Könyvtárral kötött együttműködési megállapodás keretében 2022-től a könyvtár tulajdonában levő jelentős mennyiségű magyar sajtótermék kerül először digitalizálásra és lesz ingyenesen hozzáférhető” – jegyezte meg Nagy Zoltán Levente, az Iskola Alapítvány elnöke.

Az Erdélyi Digitális Tudománytár az Iskola Alapítvány által 2018-ban indított és 2021 végén lezáruló 1000 év Erdélyben, 100 év Romániában program része. Az alapítvány a digitéka.ro teljes tartalmát a romániai magyar tudományosság szolgálatába állítja, szabad felhasználással, illetve az életútinterjúk esetében lekéréssel. A Digitéka, Erdélyi Digitális Tudománytár létrejöttét Magyarország Nemzetpolitikai Államtitkársága támogatta. (RMDSZ-tájékoztató)

December 21.

(Folytatás az 1. oldalról)

továbbá elismeri, hogy a békes tüntetők 1989. decemberi áldozata lehetővé tette az ország számára a demokráciába, a jogállamiságba és a piacgazdaságba való átmenetet, valamint ezt követően az Észak-atlanti Szövetségbe és az Európai Unióba történő integrációt.

Ugyanakkor felhívja a román államot, hogy fokozza erőfeszítéseit a forradalommal kapcsolatos igazságkiderítés érdekében, ami feltétlenül szükséges az ország, a román nép, Európa és az Európai Unió számára, tekintettel a román nép azon jogára, hogy 30 évvel az 1989. decemberi forradalmat követően megtudja az igazságot.

Ma, 2021 decemberében a helyzet kisértetiesen emlékeztet az akkorihoz. Emberek milliói tengődnek vagy élnek a szegénységi küszöb alatt. Romániában 2,95 millió személy, a társadalom 15,2 százaléka élt tavaly úgynevezett súlyos anyagi deprivációban, ami azt jelenti, hogy nélkülözniük kellett – közölte november utolsó napjaiban az országos statisztikai intézet.

A demokráciába, a jogállamiságba és a piacgazdaságba való átmenet máig sem történt meg. A világ leghosszabb átmenetét éljük.

Ezekben a napokban megemlékezések, de tüntetések is zajlanak országszerte, követelve az igazság feltárását a '89-es eseményekről, a járványügyi megszorítások miatt, magasabb bérekért, élhetőbb életért.

Új cipőt ajándékba

Karácsony közeledtével a vége felé jár a 100 lélek – 100 cipő adománygyűjtő kampány, amelyet az Angyalok a városban egyesület indított Reményik Sándor meghatóan szép négysorosával az isteni üzenetet hordozó halk szírom-csodákról. Nos, azoknak az árva, félárva, elhagyott gyermekeknek, akik egyesületek, társulások gyermekotthonaiban nevelkednek, feltehetően hangos lesz az örömről, amikor kedvükre való cipőt választhatnak maguknak.

Amint Baranka Katalin, a Kovács Lajos Alpár vezette egyesület alelnöke elmondta, a múlt évben kezdeményezett kampány eredményére alapozva az idén is meghirdetett jótékonyági akció a jelek szerint sikeresen zárul, de 24-éig még hozzá lehet járulni az örömszerzéshez. A vastag, jó minőségű bőrcipő mellé szeretnének egy-egy pár meleg téli zoknit is ajándékozni a Pro Christo, a Lazarenum, a Kiwi, a Loc, a Szent Erzsébet és az Orizont 100 neveltjének.

A járványhelyzetre való tekintettel a gyermekeket kis csoportokban viszik el az egyesület partnerüzletébe, a kövesdombi Shooboxba, ahol jó minőségű bőrcipőket árulnak, és a gyermekek fognak maguknak lábbelit választani. Tegnap nagy volt az öröm, amikor az első csoport tagjai felpróbálhatták a kedvükre való lábbelit, ami az angyal ajándéka lesz.

Az egyesület vezetői hálásan gondoltak mindazokra, akik hozzájárultak és hozzájárulnak a kezdeményezés sikeréhez. A múlt évhez hasonlóan Marosvásárhely testvérvárosának, Bajának a Fidesz–KDMP frakciója az idén is kivette a részét az adományozásból. A múlt évi összeget megduplázva 200.000 Ft-tal támogatták a gyűjtést. Marosvásárhely katolikus plébániáin több mint 10.000 lej gyűlt össze, az alsóvárosi református egyházközség 1.600 lejt ajánlott fel cipővásárlásra. A város különböző pontjain üzletekben, kávézóknak, vendéglőkben, orvosi rendelőkben kihelyezett adománydobozokba 24-éig még várják a támogatást. A Libra Banknál nyitott RO76BREL0002003194980100

Fotó: Suba Rebeka

bankszámlára lehet pénzt utalni, továbbá a Revoluton Kovács Lajos Alpár 0740-992-990-es telefonszámára. A személyes adományokat Baranka Katalin veszi át, akit a 0774-089-877-es telefonszámon lehet elérni. Kolozsvári Tibor, a PC House cég vezetője felajánlotta, hogy a hiányzó összeget kipótolja.

Az Angyalok a városban egyesület munkájában a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum IX–XII.-es diákjai segítettek a képeslapokkal való érzékenyítésben és az adománygyűjtésről való híradásban, és remélhetőleg a mézeskalácssütési akció sem marad el. (bodolai)

Fejtörést okoz a sertéstartásügy Teret kell nyerni a hazai piacon

December 16-i lapszámunkban írtunk arról, hogy vitát váltott ki az RMDSZ által kezdeményezett és a sertéstartásra vonatkozó törvénytervezet, amelyet elfogadott a szenátus, és a következő lépésben döntő fórumként a képviselőház kell szentesítse. Nagyon sok gazdát és magánembert érint az intézkedés, és ezért okoz gondot a jogszabály végleges formájának a leszögezése.

Barabási Antal Szabolcs, a mezőgazdasági minisztérium Maros megyei RMDSZ-es államtitkára kezdeményezőként fejtette ki véleményét az ügy kapcsán. Elmondta, hogy a törvénytervezet kezdeményezése után miniszteri megbízást elfogadó Adrian Ionuț Chesnoiu limitálná a háztáji gazdaságban tartott sertések számát. Ezzel szemben az RMDSZ-es kezdeményezők – a háztáji sertéstartás hagyományára hivatkozva – nem szabnának határértéket, és nem zárnák ki szaporításért a kocák és a kanok tartását. Azt, aki kereskedelmi céllal tartaná az állatokat, arra köteleznék, hogy váltson ki valamilyen gazdasági engedélyt (egyéni vállalkozó, kiskgazda, kft.) és az üzleti vállalkozásokra vonatkozó jogszabályok betartásával (adózás) értékesítse a sertést. Minden esetben azonban kötelező lenne az állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági szabályok betartása.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Az államtitkár szerint még pontosítani kell a háztáji gazdaságokban a szaporítás, illetve az innen történő szállítás technológiáját, gyakorlati részleteit is, így meglátása szerint a jogszabályt csupán jövő márciusban véglegesítenék, fogadnák el és léptetnék érvénybe, amennyiben az alkalmazási eljárást is tisztázzák.

– A romániai vidéki háztartások 70%-ában tartanak sertéseket. Sokan ezáltal egészítik ki jövedelmüket, vagy csak egyszerűen az élelmiszerforrásukat. Ugyanakkor az Európai Unióban Románia a legnagyobb sertés- és szárnyashús-fogyasztó. A sertéstartás szabályozásával azt kellene elérjük, hogy a szupermarketekbe ne a fagyasztott, tartósított sertéshús kerüljön, hanem a hazai piacról megvásárolt friss termék. Ehhez

azonban a sertéstenyésztők mindegyikét az állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági szabályoknak megfelelő módon kell gondozni az állatot. Ide tartozik a táplálékot biztosító, megbízható gabonaforrás (növénytermesztő) is. Továbbá követendővé kell tenni a hús származását a gazdaságból a szupermarketek polcáig. Ennek érdekében kell olyan jogszabályokat, eljárásokat kidolgozni, nyomon követni, amelyek betartásával a hazai sertéstenyésztők teret nyernek az importálókval szemben, ezért hangsúlyoztuk a vitatott kezdeményezésben is az állatjóléti és élelmiszer-biztonsági előírásokat – nyilatkozta a Népszármány többek között Barabási Antal Szabolcs mezőgazdasági államtitkár, aki azt ígérte, hogy a fejleményekről tájékoztatja majd az érdekelteket. (vajda)

Egyelőre a magánházakat érinti Januárban Marosvásárhelyen is elindul a szelektív hulladékgyűjtés

Január 17-étől Marosvásárhelyen is elkezdődik a szelektív hulladékgyűjtés – jelentette be tegnapi sajtótájékoztatóján Soós Zoltán polgármester. Először a magánházaknak lesz lehetőségük különválasztva gyűjteni a hulladékot, ez mintegy 7 ezer marosvásárhelyi háztartást érint, majd fokozatosan kiterjesztik a tömbháznegyedekre is.

Menyhárt Borbála

A városvezető kiemelte, ez a város történetének első szervezett, rendszeres szelektív hulladékgyűjtése. – Az elmúlt hónapokban sok, részletekbe menő tárgyalást folytattunk a hulladékgyűjtésről. A célunk az volt, hogy olyan szerződést kössünk, amely a marosvásárhelyiek javát szolgálja, és amely mindkét szerződő félnek megfelel. Ez sikerült, megállapodtunk egy jó változatban, és elkezdhetjük a szelektív hulladékgyűjtést – újságolta a jó hírt a polgármester.

Az újrahasznosítható szemét négy típusát fogják gyűjteni, különböző színű zsákokba: a műanyagot, fémeket sárgába, a papírt és kartont kékre, az üveget zöldbe, a biológiailag lebomló háztartási hulladékot pedig tetszőleges színű zsákba. A hulladékgyűjtő vállalat biztosítja a három, különböző színű zsákot (sárga, zöld és kék), és az ezekbe helyezett hulladékot hetente gyűjti össze a házak elől, hétfőtől szombatig 7 és 15 óra között, egy előre meghatározott, utcákra lebontott ütemterv szerint.

A szelektív és a háztartási szeméttel eltérő napokon gyűjtik (ez utóbbi procedúráját semmilyen módon nem befolyásolja a szétválogatott hulladék gyűjtése). A szelektív hulladékkal megtelt zsákokat négy különböző jármű gyűjti össze, amelyek nem feltétlenül egymás után haladnak, de betartják az előre meghatározott ütemtervet.

Miután elindult a szelektív hulladékgyűjtés a magánházaknál, 2022 első negyedétől azt lépésről lépésre szeretnék kiterjeszteni a tömbházakra is. A polgármesteri hivatal már meghirdetett egy versenytárgyalást az ehhez szükséges

infrastruktúra kialakítására, folyamatban van a tárolók beszerzése.

Az egyik ilyen versenytárgyalás január végén zárul, az önkormányzat ennek révén 216 szelektív hulladékgyűjtő konténert vásárol. Ez azt jelenti, hogy a 168 szükséges felületből a közeljövőben 72 esetben fog rendelkezésre állni az infrastruktúra. A jövő év végéig pedig valamennyi városlakónak lehetősége lesz szelektíven gyűjteni a hulladékot – hangsúlyozta a városvezető.

Január elején megkapják a zsákokat a magánházak lakói

A sajtótájékoztatót jelen volt Ilyés Tóth Botond, a Sylevy Salubriserv hulladékszállító cég ügyvezető igazgatója, aki elmondta, a hulladék szelektív gyűjtéséhez szükséges színes zsákokat a vállalat alkalmazottai fogják kiosztani a magánházakban lakóknak, remélhetőleg már az új év első hetének végén. Újságírói kérdésre, hogy hová szállítják majd a szelektíven összegyűjtött hulladékot, hozzátette, több engedélyezett válogatóállomással folytatnak tárgyalásokat, hogy kiváltszák a legmegfelelőbb ajánlatot.

A lakosság jelezheti, ha a tárolók mellett illegálisan felhalmozott hulladék van

Felvetésünkre, hogy a városban rengeteg helyen látni a hulladéktárolók mellett szemétkupacokat, sok esetben olyan méretes tárgyakat (bútorarabok, paplanok, dobozok) dobálnak oda az emberek, amelyek be sem férnének a kukákba, Ilyés Tóth Botond elmondta, a háztartási szeméttel, ami a kukák mellé van elhelyezve, a tárolókat kiürítő munkások össze-szedik, ellenben ha van más típusú hulladék is, ahhoz másféle autót kell a helyszínre irányítani, ugyanis a hulladéktelepen vannak bizonyos szabályok, amelyeknek eleget kell tenniük, például vannak bizonyos típusú hulladékok, amiket ott nem fogadnak.

Amennyiben a városlakók vagy a tulajdonosi társulások ilyen illegálisan felhalmozott hulladékot látnak, jelezhetik a Sylevy Salubriserv Facebook-oldalán is fellelhető diszpécserháromszámon (0799-858-892), hogy a vállalat küldjön autót és elszállíttassa.

Fotó: Facebook Sylevy Salubriserv

Az egyetem Bocskai-díjával tüntették ki Kolozsváron Trócsányi Lászlót és Dávid Lászlót

Tonk Márton, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) rektora köszöntőbeszédet mond

Fotó: MTI/Kiss Gábor

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) Bocskai-díjával tüntették ki pénteken Kolozsváron Trócsányi László volt igazságügyi minisztert, európai parlamenti képviselőt és Dávid Lászlót, az egyetem volt rektorát, az egyetemi szenátus jelenlegi elnökét.

Trócsányi Lászlónak még 2019-ben, az erdélyi magyar jogászképzés fejlesztéséhez nyújtott folyamatos és jelentős támogatásáért ítéltek oda a kitüntetést, amelynek átadására – a világjárvány miatt – többszöri halasztás után csak most kerülhetett sor.

Tonk Márton rektor köszöntőjében rámutatott: a magyar jogászképzés nemcsak a magyarul (is) oktató tárgyak széles skáláját jelenti, hanem magyar szellemiségű, az erdélyi magyar kisebbség sajátos problémáinak – a kisebbségjogi, nyelvi, közigazgatási jogérvényesítési küzdelem – tudatos felvállalására irányuló oktatást, a restitúciós ügyek képviseletére történő felkészítést. Trócsányi László a szakalapítás kezdetétől támogatta a Sapientia indult jogászképzést, és igazságügyi miniszterként létrehozta annak finanszírozási struktúráját – emelte ki a Sapientia EMTE rektora.

Trócsányi László köszönőbeszédében úgy értékelte: az elismerést az egész igazságügyi minisztérium megérdemelte. Elmondta: tevékenysége során mindig a magyar alaptörvény szellemisége, a múlt, a jelen és jövő szövetségébe és az egységes magyar nemzetbe vetett hit vezérelte, ezért is szövetségesként tekint a határon túli magyar jogászképzésre. A kolozsvári jogászprofesszorok arcképcsarnokának felavatása kapcsán rámutatott: a magyar jogászképzésnek Erdélyben óriási múltja van, és a jövőjét illetően is derülendő.

A Sapientia EMTE rektori tisztségét 14 éven keresztül betöltő Dávid László intézmény- és közösségépítő munkásságát, az egyetem fejlődése érdekében végzett két évtizedes munkáját idén, fennállásának huszadik évében a Bocskai-díj odaítélésével ismerte el a magyar állami támogatással működő tanintézmény. Méltatói azt is kiemelték, hogy egyetemi oktatóként Dávid László az erdélyi magyar nyelvű műszaki képzés megteremtésében is kiemelkedő érdemeket szerzett.

A kitüntetett köszönőbeszédében elmondta: a Sapientia élén végzett munkája során mindig azt tekintette feladatának, hogy az egyetem olyan erdélyi magyar értelmiséget neveljen, amely nemcsak jó szakemberekből, hanem a közösségük iránt elkötelezett emberekből áll. Az intézményépítőnek az volt a feladatuk, hogy rangot, hitelt adjanak az egyetemnek, és szerethetővé tegyék azt. Nemcsak falakat építettek, hanem közösséget is – hangsúlyozta Dávid László.

Brendus Réka, a miniszterelnökség nemzetpolitikai államtitkárságának fősztályvezetője arról beszélt: az ünnepségen azok előtt tisztelegnek, akik az egyetem fejlesztése révén lehetőséget teremtettek az erdélyi magyar fiatalok számára, hogy szülőföldjükön építsenek jövőt, akik az erdélyi magyar elit képzését, és ezáltal az erdélyi magyar közösséget, az egész magyar nemzetet szolgálták. (MTI)

MMDSZ-rendezvények

Marosvásárhelyi egyetemek a diákszövetség égisze alatt

A szervezet folyamatosan bővül, újabb és újabb kapcsolatokat alakít ki. Ezáltal fejlődik, és képes megszervezni a nagyobb eseményeket. A Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség a román diákszövetséggel együtt újabb véradó kampányba kezdett, hiszen a segítségnyújtás nem nemzeti-ségi kérdés. Ezen túlmenően egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek arra is, hogy minél jobban bevonják a marosvásárhelyi egyetemek hallgatóit a programokba. Varga Lászlót, az MMDSZ elnökét kérdeztük.

Nagy-Bodó Szilárd

– Volt egy véradási kampányotok, és most a román diákszövetség szervez egyet. Mit érdemes ezekről tudni?

– Fontosnak tartom kiemelni, hogy az évek során mind a marosvásárhelyi, mind az ország különböző városában levő román diákszövetségekkel jó kapcsolatot ápolunk. Először a konstancai román diákszövetség keresett meg, hogy lesz egy véradási kampányuk, amelyet az Országos Román Diákszövetség is felkarolt. Most helyi szinten is a román diákszövetség egy hasonló kampányt hirdetett meg, amelyhez mi is csatlakoztunk, próbáljuk rávenni az egyetemi hallgatókat, hogy menjenek el vért adni, hiszen fontos, hogy minél nagyobb mértékben csatlakozzunk az ilyen karitatív jellegű projektekhez. Elég sok oltott hallgatót számlál az egyetem, nagy részünk már a harmadik oltáson is átesett.

Várják a véradóközpontokba azokat a személyeket, akik megkapták a koronavírus elleni védőoltást. Ez egy nagy közös projektnek fog számítani, amelybe minél több hallgatót megpróbálunk bevonni mind a magyar, mind a román diákszövetségből.

– A jövőben milyen projektekre lehet számítani az MMDSZ-től?

– A decemberi hónap elég sűrűre sikeredett. Túl vagyunk a 18. egyetemi nyílt napokon, de számos kisebb projektünk fut jelenleg is. Ilyen például a környezetvédelmi szakosztály gardróbására vagy a gyógyszer-

részklub hétvégi összerázója, a múlt hét végén a Madarasi Hargitán volt az MMDSZ-sítábor. Ezekbe a projektekbe igyeckszünk minél több hallgatót bevonni. Decemberben tartjuk meg az első MOGYE-próba felvételt, amelynek keretében különböző iskolákhoz fognak kimenni a diákszövetségi tagok, és segítenek a felvételre való felkészülésben, illetve abban, hogy a diákok felmérjék a tudásszintjüket a próba felvételin. Ezzel még nincs vége a decembernek, hiszen sor kerül az MMDSZ-elnökválasztásra is. Jelenleg egy jelölt van, akinek a választmány elfogadta a jelölését. Ez szerény személyem lenne. Remélhetőleg majd az elnökválasztás után előterjeszhetem a jövőre vonatkozó tervezeimemet, illetve a projektötleteket, az új elnökséggel karöltve.

– Milyen projektötleteid vannak?

– Februárban terveznénk egy diákszövetségi hétvégi megmozdulást, amit mi Febru(t)álisnak nevezünk. Ezenkívül folyamatban van a Tudományos Diákköri Konferenciának, a TDK-nak a szervezése. A kisebb, szakosztályszintű projektek folyamatosan jönnek, és körülbelül egy hónappal a megszervezésük előtt születik meg az ötlet.

– Mennyire jó a kapcsolat diákszövetségi szinten a többi marosvásárhelyi egyetemmel, illetve hogyan lehetne ezt még tovább fejleszteni?

– Erre nagyon jó példa az egyetemi nyílt napok, hiszen minden marosvásárhelyi egyetem diákja részt vett a szervezésben. Az MMDSZ azt szorgalmazza, hogy tömörítsük a Marosvásárhelyen magyarul tanuló magyar diákokat. Úgy gondolom, hogy a diákszövetség égisze alatt több projektet is tudunk majd közösen szervezni, ennek apropóján meghírdtük a 29. TDK-ra a szervezői jelentkezést. Attól függetlenül, hogy ez egy orvosi és gyógyszerészeti témákkal foglalkozó konferencia, nyitott a szervezői jelentkezés a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem hallgatói számára. Reméljük, hogy be tudunk kapcsolódni majd egymás projektjeibe és közösen fogjuk építeni a diákszövetségi tevékenységet itt, Marosvásárhelyen.

Elveszett hosszú magyar magánhangzók keresőútján

Ötvös József

Lelkipásztori – egyben nevelői és tanítói – szolgálatom első nagy értékékként éltem meg a szörvényban szóló magyar szó szépségét és fontosságát. Jóllehet Mezőség széli, de tömbmagyar faluban gyerekeskedve és felnőve, majd magyar többségű városban végzett középiskola és még erős magyar művelődési életű kolozsvári főiskola után a szörvény első felismerése és átélése számomra a rosszul ejtett magánhangzó volt. Én még ma is arról ismerem meg a szörvényban felnőtt magyar fiatalokat, hogy röviden ejtik ki a szép hosszú magyar magánhangzókat, mert időközben – szinte észrevétlenül – ott elveszett a hosszú í, hosszú ő és hosszú ú. Ők talán már nem is tehetnek arról, hogy szörványsorsba került világukban szegényebb lett anyanyelvük/anyanyelvünk, viszont tömbmagyarságban élőknek lelkiismereti felelősség megkeresni, megtalálni az egykor Távolszóló Kiadó és Fehér Holló sorozat magánhangzóinkat.

Ilyen riporter úton kereste meg a még ott élő erdélyi magyarokat a

Krónika napilap újságírója, és szedte csokorba ún. szörvényriportjait, így mentve meg pusztuló értékeink egy részét, intve és figyelmeztetve végvárákká vált településeink morzsolódó életére.

Most értettem meg, mennyire más a hangulata és értéke a (szörvény)riportnak könyvbe szedve. Hetilapban történt első megjelenése hétvégi olvasmányélményt jelentett nekem pókai – azaz világvégi – békés magányomban, de így, szép kivitelezésben csokorba szedve hiteles erdélyi krónikává vált/válik. A könyvvé szerkesztés idején át a riport titokzatos metamorfózisát, amikor egy-egy újságbeli megjelenésében a szenzáció teszi érdekessé, de kötetbe rostálva már egyfajta történelemkönyvvé válik, félig ún. oral history, félig pedig érdekfeszítő olvasmány.

Az erdélyi szörvényriport-trilógiává magasztosult három kötet egyben tisztelgés is a nemrég elhunyt Szabó Csaba emléke előtt; ezért is olvasható a címlapon a Világhírnév Kiadó és Fehér Holló sorozat megjelölése. Bent a könyvben már fekete keretben jelenik meg a nyáron elhunyt ötletgazda neve.

Miben különbözik a másik két kötettől, és mitől egységes ez a harmadik riportkönyv? Leginkább így fogalmazható meg a válasz: Erdély-széli kisvárosok monarchiabeli tündöklése és egy évszázad utáni lepusztulása. Mindez akkor is igaz, ha a szászöldi Veresmart sohasem volt város, ahol Eginald Schlattner az üres padoknak is töretlenül prédikál. Hadd jegyezzem meg itt: a közel 90 éves szász evangélikus

papról készült színvonalas riport már önmagában is szakszerűen még fel nem dolgozott erdélyi történelem, egy nép 800 év utáni hirtelen eltűnésének tragikus felelevenítése.

Harmadszori elolvasás – folyóiratban való első megjelenése, szerkesztés közben, és most már könyv alakban – után képzeletben végigkövettem a Marosvásárhelyen élő újságíró riportútjait, és egy napórához hasonló szélrózsa jelent meg a

trianoni döntéssel megnyílt Erdély egén. Amikor a városunkból induló riportutakat egy-egy vonallal megrajzoltam, csak a szélrózsa egynegyede maradt üres, a Székelyföld feléli szeglet, ott még nem szörványsodunk, a másik háromnegyed rész külső határan kopik a hosszú magyar ékezet.

Engem leginkább erre figyelmeztet Szucher Ervin harmadik riportkötete: Élő lelkek holt vidéke.

Fotó: Szucher Gyarmati Zsuzsa Izabella

MEZŐPANIT

Számvetés és ünnepi hangulat

Év végén jártunk a Mezőpaniti Polgármesteri Hivatalban, amikor már ünnepekre hangolódva iskolás gyermekek csoportjai karácsonyi dalokkal, versekkel köszöntötték az önkormányzat dolgozóit. Bodó Előd Barna polgármester így is szakított időt, hogy a község jó híreiről és aktuális gondjairól beszámoljon.

Három kultúrotthon újult meg

– Az önkormányzat célja, hogy a község területén lévő középületeket rendbe tegye. Mivel a községben három kultúrotthon van az önkormányzat tulajdonában: Mezőbergenyében, Csittszentivánon és Harcón, ezek felújítására egy közös projektet állítottunk össze, 500 ezer eurót pályáztunk meg, ezenkívül 100 ezer eurót az önkormányzat vállalt fel. Teljes felújítást végeztünk, az épületek bármilyen rendezvény megszervezésére alkalmasak. Új fűtési rendszert szereltünk, új a villanyhálózat, a nyílászárók, a létesítményeket hangosítóberendezéssel, függönyrendszerrel láttuk el. A projekt részeként a helyi asszonyok székely ruhákat – 21 lány- és 21 fiúruhát – készítettek, amelyeket ki lehet kölcsönözni. Egy helyi hangszerkészítő citerákat készített, hiszen a térségben a citerázásnak hagyománya van, s szeretnénk újraéleszteni a közös muzsikálást. Sajnáljuk, hogy a pandémia miatt nagyobb nyitóünnepséget nem szervezhettünk. A tavasszal kisebb helyi ünnepségek keretében átadjuk ezeket a kultúrotthonokat. Azért, hogy

Bodó Előd Barna Fotó: Nagy Tibor

ezeknek a kultúrházaknak gazdájuk, kulturális felelősük legyen, az önkormányzat állást hirdetett, amelyre rövidesen versenyvizsgát szervezünk. Székelykövesden a visszaszolgáltatót egyházi épületben – amelynek egyik szárnyában az óvoda működik – szocio-kulturális központot alakítunk ki. Mezőpanitban egy új kulturális központot szeretnénk építeni, mert a régi kultúrotthon, ami az egyház tulajdona, tönkrement. Most a tervezésnél tartunk.

Új egészségügyi központ építését tervezik

– Mezőpanitban egy új egészségügyi központ létesítéséről érkezett hír, amelynek látványtervét megosztották. Mit kell tudni erről?

– A jelenlegi rendelésben három családorvosi és egy fogorvosi rendelő, illetve egy patika működik. A hetvenes évektől ez a rendeltetés,

Szerkesztő: Mezey Sarolta

viszont az épület A kategóriás műemlék, 1799-ben épült, a Bethle-nektől származik, megtalálható a műemlékvédelmi listán. A célunk az, hogy az egészségügyi szolgáltatásokat egy új épületbe költöztessük át, s ezt az épületet állítsuk vissza abba a formába, amilyen volt, s alakítsuk ifjúsági központtá. Elkészült a terv, megvan a telek a polgármesteri hivatal szomszédságában. Reménykedünk, hogy lesz olyan támogatási program, hogy ezt a tervezési szakaszban levő projektet meg tudjuk valósítani.

Minden villanyoszlopra LED-es világítótest kerül

– A község falvainak minden utcájában minden oszlopra LED-es világítótestek kerülnek. Nem minden második oszlopra, ahogy eddig volt. Aláírtuk a szerződést, megrendeltük a lámpatesteket, s az időjárás függvényében rövidesen nekifogunk a felszerelésnek. Erre a környezetvédelmi alaptól nyertünk finanszírozást – számolt be a polgármester.

Felénél tart a bölcsőde építése

– Beszéljünk a folyamatban levő projektekről.

– Akárcsak a kultúra területén, az oktatás terén is az a célunk, hogy az önkormányzathoz tartozó iskolai infrastruktúrát rendbe tegyék. Felénél tart a bölcsőde építése, kezdődnek a belső szerelések. Négy-csoportos, konyhával, étkezővel ellátott bölcsőde lesz. Folyamatban van a csittszentiváni iskola főépületének a felújítása, bízunk benne, hogy tavaszra elkészül, s a diákok rövidesen visszaköltözhetnek az iskolába. Pályázatot nyújtottunk be a mezőbergenyei iskola teljes felújí-

Kántalók

tására, nagyon jó pontszámot értünk el, reménykedünk, hogy nyertes lesz a projekt. Ha ez a felújítás megtörténik, akkor Mezőpanit községben minden oktatási intézmény fel lesz újítva. Most készül a kivitelezés terve, s reméljük, tavaszra meglesz a közbeszerzés is a sportcsarnok és a tanműhely létesítésére, amely a mezőpaniti iskola udvarán kapna helyet. Folyik a községi parkok kialakítása, jövő évben Bergenyében egy kis parkot és játszótérrel hozunk létre.

Jövő év végén négy faluban kezdődhet el a vízvezetés

– Milyen előkészített projekteik vannak?

– A víz és kanalizálás rendszerével folyamatosan küzdünk, nagy, 15 millió eurós beruházás, amit szét kell darabolni. A Saligny-programba is befoglaltunk részeket belőle. Az Aquaservvel folytatott tárgyalások nyomán, 2022-ben szeretnénk kiírni a kivitelezési licitet a mezőbergenyei, a csittszentiváni, a kövesdi és harcói vízellátási rendszerre. Jövő év végén el is kezdődhetnek a kivitelezési munkálatok. Azért csak a vízre, mert a mesterterv keretében 2000 lakosnál kisebb települések esetében a kanalizálásra szó sem lehet. A kanalizálási tervbe csak Panit esik bele.

Több utat aszfaltoznak le

– A Saligny-program keretében még mire pályáztak?

– A község számára hasznos, a falvakat összekötő utaknak a leaszfaltozására. Erre külön projektet adtunk le. Egy másikat a Malomfalva fele vezető út leaszfaltozására, továbbá Marosvásárhellyel közös projektként a besei út leaszfaltozására vonatkozó projektet, amely megyei út volt, és Harcótól, pontosabban a mezőmadarasi letérről Remeteszegig vezet. A Maros Megyei Tanácsnak a Mezőpanit községet érintő nagy terve a Marosszentkirály–Nagysármás közötti út teljes felújítása.

A projektek előkészítése komoly háttér munkát igényel

– Uniós források szempontjából „hét bő” esztendő következik. Egy 30 milliárd eurós tétel lesz elérhető, amellel jön a következő időszak további 50 milliárddal, és még van egy el nem használt 12 milliárdos tétel. Több mint 90 milliárd euró lehívható pénzről beszélünk. Ahhoz, hogy hozzáférjünk ezekhez az összegekhez, a belső csapatunkat kell erősítenünk különböző képességekkel, a projektjeinket elő kell készíteni. Az is fontos, hogy költségvetési szinten is támogassák az önkormányzatokat, hogy az önrészt tudják biztosítani. Ez nagy kihívás a következő időszakban. Sok tervezést, nem látványos háttér munkát, előkészületet igényel, ami sok energiát leköt, de most van lehetőség rá – fogalmazott Bodó Előd Barna polgármester.

A Fagyöngy citerazenekar a felújított csittszentiváni kultúrotthonban

A bölcsőde

Tele a füstölő kolbással

(Folytatás az 1. oldalról)

– Karácsony előtt mindig nagyon sok a füstölő kolbász, nagy a forgalom – mondja Borbély Márton. – Vasárnap is estig dolgozunk, alig győzzük kiszolgálni az embereket. A tavaly is idén is ugyanúgy vágják a háztáji disznókat, mint eddig, a Covid nem nagyon befolyásolta ezt. A nép kitart a hagyományos disznóvágás mellett. Ha valaki nem tud sertést nevelni vagy vásárolni, az üzletben megveszi a húst, s otthon feltölti a kolbászt. Ragaszkodnak a megszokott, házias ízekhez.

Karácsony előtt kolbászból kerül a legtöbb füstre, de hús és a disznócsontosabb részeiből is, például oldalas vagy boka. Aztán következik a szalonna, ami huzamosabb ideig áll sóban vagy sólében.

– Honnan érkezik a legtöbb kliens a füstölő kolbász árúval?

– Legtöbbször Marosvásárhelyről jönnek, régi és új kliensek is, de sokan érkeznek a Mezőségről, ahonnan inkább szalonnát hoznak, mert azt otthon nem tudják jól megfűstölőni. Erre nagyon vigyáznak a mezőségiek, mert egy évet ki kell tartson. Telefonon hívnak, bejelent-

keznek, és hozzák az árut. Leállt egy füstölő a csütörtöki piac mellett, a tulajdonos a klienseit mind ide küldte hozzám. Ezzel is magyarázható, hogy mind többen jönnek.

– Megbírja-e a füstölőkapacitás ezt a nagy mennyiségű hústerméket?

– Kapacitás van, hiszen jó nagy a füstölő, a raktárain is nagyok, csak a munkaerőhiány jelent gondot. Nem vagyunk már fiatalok. Van egy fiatalember, aki besegít, de nem vagyunk elegendően. A fiam egyelőre nem döntötte el, hogy folytatja-e a füstölést vagy sem. Javasoltuk neki, hogy vegye át a vállalkozást, de még fontolgatja, mondván, hogy

sok a kliens, nagy a felelősség. Nekem könnyebben megy, mert minden a kisujjamban van, hiszen 40 éve foglalkozom füstöléssel. Este 10 óráig dolgozom, lefekszem, de éjszaka kétszer is felkelek, hogy ellenőrizsem a füstöt, amit az időjárás függvényében kell beállítani. Erre megvan a technológia, nem mindegy, hogy mennyi füstöt kap a termék.

– Honnan szerzik a fűrészpport?

– A füstöléshez bükkfa fűrészpport használunk, Szászrégenből vásároljuk, az a legjobb. A bükkfafüst szép színt és jó ízt ad az árunak.

– A rudakon rengeteg kolbász lóg; soha nem fordult elő, hogy va-

laki véletlenül a más termékét vitte el?

– Ha minden árut felírunk, felcettlizzük, névvel, dátummal látunk el, nem lehet elcsereélni. Pontosán tudjuk, hogy ki hány szál kolbászt hozott, így még ha azonosak is a nevek, nem cseréljük el az árut.

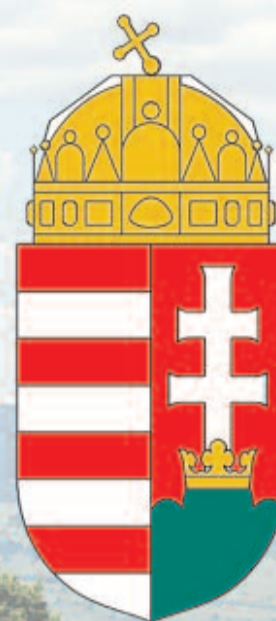
– Mikor jár le a szezon?

– Ünnepek után. Akkor már kevesebb dolgozunk lesz.

– Saját termékei is vannak?

– Igen, sertéseket tartok, hetente kettőt-hármat levágok, feldolgozom, és így értékesítem. Nagy a kereslet a házias, jó fűszerezésű termékek iránt.

ÖN MÉG NEM MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR?

MAGYARORSZÁG FŐKONZULÁTUSA CSÍKSZEREDA

▶ Tudta, hogy immár tizedik éve igényelheti egyszerűsített formában **a magyar állampolgárságot?**

▶ Tudta, hogy személyi igazolvánnyal elsősorban az Európai Unió országain belül utazni és határt átlépni is lehet?

▶ Tudta, hogy állampolgársági kérelmét lakóhelyéhez közel kihelyezett **konzuli napon** is benyújthatja?

▶ Tudta, hogy magyar állampolgárságú gyermeke után **anyasági támogatásra és babakötvényre jogosult?**

▶ Tudta, hogy az állampolgárság megszerzését követően azonnal igényelhet **magyar útlevelet?**

▶ Tudta, hogy személyi igazolványra jogosult **születésétől kezdve minden 14 év alatti magyar állampolgárságú gyermek?**

***Forduljon hozzánk bizalommal,
vagy keresse partnerszervezeteinket!***

Időpontfoglalás:
Tel: 0366-087-000

Csíkszereda, Gál Sándor u. 9.
(Lázár-ház)

További információ:
csikszereda.mfa.gov.hu

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Adventi várakozás

A marosvásárhelyi Magányosok Klubjának fāradhatatlan vezetōje, Kopacz Imola, kitūnō szervezō lēvén, megszervezte a decemberi klubtalālkozōk programjāt, bār a pandēmia miatt nehēzsēgek merūlnek fel.

December 7-én Mikulās-ūnnepsēg volt, betartva az erre vonatkozō elōirāsokat. Ekkor osztották ki a klub tevékenységét megōrōkítō fotókkal illusztrált falī- és zsebnaptárakat. Ezt Kopacz Imola szerkesztette, a címlapfotō Dendea Silviu munkājāt dicsēri.

A Mikulās alakítō Kilyén Lászlō szīnművész kiosztotta az ajándécsomagokat, amit Kopacz Imola vásárolt és állított össze. A megajándékozott klubtagok verssel hālálták meg a gesztust, szavalt: Berei Árpád, Czerán Erzsébet, Luka Ildikō, Varga Irén, Cseh Juliánna, Dendea Mária, Fejéregyhāzi Tünde, Fekete Anikō, Jakab Ilona. Énekelt Fodor János és Némety Ibolya. Szilāgyi Sāndor nótái és Vidám Gyula hegedűjátéka emelték az űnnepsēg szīnvonalāt.

A végén az Efendi vendēglō finom falatait fogyasztottuk el. A Mikulās-bāl a pandēmia miatt elma-

radt, de ezūttal is nagyon jól szōrakoztunk, amit hālāsān köszönünk klubunk vezetōjének. Klubunk minden évben adventi mősorral látogatott el a templomokba, de az utōbbi idōben minden megvāltozott a korlatozāsok miatt.

Az adventi idōszakban az Ūr eljōvetelēt várjuk, ez az idōszak a tūrelemrōl, a várakozásrōl, a szeretetrōl kellene szōljon, amikor felkészítjük lelkünket az űnneplésre.

December 21-én tartjuk meg a mindenki karácsonyāt.

Mivel a kōrus nem énekelhetett a templomokban, az adventi elōadást a klubtagoknak fogjuk bemutatni. A mősört szerkesztette és betanította Kopacz Imola. Szívünk minden szeretetēt tolmācsoljuk versekkel és karácsonyi énekekkel, majd felcsendūl a Csenedes éj, és meggyūjtjuk a gyertyákat. Ezután a tagok által egymásnak készített karácsonyi ajándékok cserélnek gazdāt, ami mindig szōrakoztató mozzanat. Ezen a napon fogjuk űnnepelni a szūletēs- és névnapokat is, majd szeretetvendēgsēg következik.

Czerán Erzsébet

Fotō: Dendea Silviu

A rovatban közlēt levelek tartalmāért, a tényāllítások hitelességēért a szerzōk a felelōsek. Elektronikus postān is fogadjuk leveleiket. A levélirōk minden esetben tūntessék fel telefonszāmukat és lācímüket. Címünk: nepujzag@e-nepujzag.ro

Újvárād – decemberi tartalomajānlō

Tizedik szāmával zárja elsō ēvfolyamāt a nagyváradi folyōirat, címlapjān Radu Igazsāg Csalādi fotōk című animációs filmjének egy kockājával, ami része a Művészet rovatban bemutatott bukaresti Joseph Beuys centenāriumi emléktárlat anyagának. Verssel, prózāval Wirth Imre, Fellinger Károly, Buna Blanka Borōka, Csontos Márta, Sztaskō Richard, Varga Balázs, Horvāth Florencia és Finta Viktória jelentkezik. A Dialog/Pārbeszéd rovatban Andrē Ferenc Būvártafolym a kortárs magyar lírába című írásāt olvashatjāk egy román nyelvű magyar versvālogatās apropójān. Esszēt publikāl Lovassy Cseh Tamās, míg a Tandem rovatban Magyarī Sāra és szerzōtārsa, Jāmbor Ilona Besūgōk, jelentōk és ārulōk címmel közlēt egy témāt két szemszōgből. A Tārsadalom rovatban Cseke Péter Tamās a jōvō ēvi romániai népszāmllásról kérdezte Barna Gergō szociolōgust. A Kultúra rovatban Personal. Személyes címen mēltat Hegyi Réka két új kolozsvāri kiāllítāt; „A versírās kísērlēt az elrugaszkozāsra” címmel Zsidō Ferenc közlēt interjūt Markō Béla költōvel; míg Birō Árpād Levente ezūttal Gyōrffi Csaba rendezōkoreogrāfust kérdezte („Nem keresem a komfortos pillanatokat”).

Újra jelentkezik Tasnādi-Sāhy Péter Trialōg rovata, két újabb szīnigazgató, Tapasztō Ernō (Aradi Kamaraszínhāz) és Albu Istvān (Figura Stūdiō) beszél hivatāsáról, valamint az általuk vezetett színhāzról. Az advent és irodalom témakörēt járja körül a Ketten egy pāston sorozatban Demény Péter és Boka Lászlō. Kritikāval Simon Judit jelentkezik, aki Silviu Purcārete temesvāri Tragēdia-rendezését elemzi (Adāmok, Évāk, Luciferek); Beretvās Gābor Amikor ālomra hajtot a fejed címmel Visky Ábel új, Mesék a zárkából című filmjét, míg Szlopp Bernadette Játékoszās, hangulatok és idōbeliség címmel Bertōti Johanna gyermekverskötetēt. Az Elōhívāsban Kōrōssi P. Jōzsef egy hajdani kōtēltāncos emléket idézi fel (Tosnājder és ami belōle következik. Epilōgus címmel).

Az Újvárād decemberi szāma kaphatō a nagyobb erdēlyi és partiumi könyvüzletekben, többek között Marosvásārhelyen a Bookman könyvüzletben, Dōzsa Gyōrgy út 22.; a Kobak könyvesboltban, Gyōzelem tér 34.; a Gutenberg könyvhālōzat boltjāban, Rōzsāk tere (P-ța Trandafirilor) 56., tovābbā online megvāsārolhatō és elōfizethetō a holnap.ro könyvāruhāzban.

„Haj regō rejtem azt is megadhatja az a nagy Ūristen!” Kalotaszegi karácsonyi szokāsok

A kōzmédia és a Hagyomānyok Hāza közös mősora karácsony hetēt a kalotaszegi népszokāsoknak szenteli. A zenei vālogatāsban is helyi muzsika szōl.

A Kossuth rádiō a *Hajnali – Népzenei összeāllítás korān kelōknek* című mősorban a héten a kalotaszegi népszokāsokkal ismerteti meg a hallgatókat.

A karácsonyi űnnepkörbe szāmos tradīciō tartozott, a betlehemezés, a kántalās és regōlés mellett a karácsonyi asztal is fontos szerepet játszott a néphagyományban. December 24-én a katolikus családok bōjtöltek, és csak este fogyasztották el a hūs nélküli vacsorāt, ami eredetileg alma, diō, mēz, fokhagyma és hūsmentes vajas bableves, végül mákos guba volt. A fokhagyma az egészsēget, a mēz az élet edessēgēt jelképezte. Sok helyen az asztalt nem szedték le, hogy a betērō Kisjēzus ne maradjon ēhen. Ezzel szemben a reformātusoknál nem volt kifejezetten bōjti idōszak, de ōk is bōjtös jellegű ēteleket ettek, és olajjal, vajjal fōztek. A karácsonyi terítés kultuszāt mindkēt felekezetről megalálhatjuk, az asztalra gabonāt helyeztek, az asztal alá pedig – a betlehemi jāsól emlékére – szalma kerūlt.

Kalotaszegen különös hagyomāny ēlt, az emberek délelōtt templomba mentek, délutān karácsonyi bālt tartottak az űnnepe elsō, māsodik és – erdēlyi szokās szerīnt – harmadik napjān is. Az űnnepeyes bevezetēt jelentette a kántalās, majd folytatōdott az Istvānok és Jānosok köszöntésével, azaz névnapī kántalāsval. Az űnnepe gondolatkörēt felidēzō énekekhez gyakran

kapcsolōdtak köszöntōk, jōkivānsāgok és rigmusok is. A magyar nyelvterület egyes vidēkein, például a Mezōsēgen, a Székelyfōldön és Moldvāban ez még ma is élő hagyomāny. A legismertebb és legelterjedtebb karácsonyi népszokās a betlehemezés volt, amit az egész Kārpāt-medencében ismertek. A paraszti betlehemezés középpontjāban a betlehemi pāsztorok párbeszēdes, énekes dramatikus játéka állt: fō eleme a pāsztorjáték volt, amelyben a hārom pāsztor, köztük a nagyothallō öreg szerepelt. Fō kellēke a templom alakū betlehem volt a Szent Csalāddal. Āltalāban karácsony māsnapjān, 26-ān kerūlt sor a regōlésre, amely a tēli napfordulō ōsi, pogány kori szokāsából maradt fenn. A kifordított bārānybőr bundāt viselō férfiak zajkeltō eszközökkel jártak hāzról hāzra, és bōsēg-, termékenyvarāzslō rigmusokkal köszöntötték a hāziakat. A regōsōk a hāzhoz valō megérkezēskor a hāzigazdātól engedélyt kértek, hogy elmondhassāk éneküket. Ezután bekōszöntōt mondtak, majd a csodaszarvas legendāja valamely vāltozatának elmondása következett, amit a hāzigazdānak szānt jōkivānsāgok és az adomānykérés követett. Minden versszak végén a következō refrēn hangzott el:

„Haj regō rejtem azt is megadhatja az a nagy Ūristen!”

Szerkesztō: Ēri Márton és Maruzsenszki Andor
Mősorvezetō: Pénzes Géza

Adās: Kossuth rádiō (minden reggel 5.03)

A mősor interneten elérhetō:
www.mediaklikk.hu/mediatar/

III. Irodalmi összhang vetēlkedō

A harmadik Irodalmi összhang nevű vetēlkedō egy közōs és olajozottan zajlō együttmőkōdēs következtében valōsult meg a HIFA-ROMÁNIA kezdemēnyezésével, a Romān Írószōvetség, a Maros Megyei Könyvtār, valamint újsāgírōk és magyar szakos irodalomtanārōk támogató munkājával, szakértelmével, amit ezūton köszönünk meg nekik.

A harmadik alkalommal megrendezett vetēlkedōre érkezett pályaműveket – az elōzō ēvekhez hasonlōan – román és magyar nyelvű munkāk, illetve próza és vers kategōriāban bírālta el a zsūri.

A magyar nyelvű munkākāt Nagy Ildikō újsāgírō, Zsigmond Júlia magyar szakos tanār és Téglās Rezsō trēner, pszicholōgus értékelte és rangsorolta, akiknek ezūton is köszönjük a lelkiismeretes munkājukat, hiszen pályamunka szép szāmban érkezett, nemcsak Maros és Hargita megyéből, de a hatāron túlról is.

A román nyelvű munkākáról szintēn hāromtagú zsūri döntött, melynek elnōke Mircea Dorin Istrate, a Romān Írōk Szōvetségének elnōke volt, akinek hālānkāt fejezzük ki tōretlen lelkesedésēért.

A zsūri a következō résztvevōket díjazta:

Romān nyelvű munkāk, vers kategōria:

– I. hely: Dan Lāzārescu

– II. hely: Mugurel Pușcaș, Dorian Marcoci

– III. hely: Antoche Sibiana Mirela

– A zsūri különdija: Claudia Vodā

– Dicsēretben részesūlt: Vāduva Andreea, Ani Vanda

– Tovābbi díjazottak: Ana Maria Dāmoc, Mariana Ţābulac-Ciobanu, Valeria Fencea.

Romān nyelvű munkāk, próza kategōria:

– I. hely: Lucian Domșā

– II. hely: Jane R. Damon (Roxana Dobricā) és Cristian Mladin

– III. hely: Ciuraș Corina Ileana

– Tovābbi díjazottak: Elena Ghișescu Lāmureanu, Serediu Ilie.

Magyar nyelvű munkāk, vers kategōria:

– I. hely: Toth Enikō

– II. hely: Gyōrgy Emōke

– III. hely: Szabó Blanka

– Tovābbi díjazottak: Zsigmond Flaviu, Birō Kinga, Sūkōsd Rebeka.

Magyar nyelvű munkāk, próza kategōria:

– I. hely: Simon Judit Gyōngyi

– II. hely: Márton Timea

Tovābbi díjazottak: Birō Melinda Éva, Nagy Kinga, Mihály Tünde Beāta, Kovács Andreea.

Gratulālunk minden résztvevōnek, és kívānunk szāmukra jō egészsēget és ihletet a tovābbiakban is, abban a remēnyben, hogy a következō évben is megōrvendeztetnek munkājukkal.

Ez alkalommal is bebizonyosodott, hogy a tehetsēgnek nincs hatāra, nemtől, kortól, egészsēgi āllapottól, etnikai hovatarozástól függetlenül fejlōdik, él és virāgzik, megōrvendeztetve azokat, akik készen állnak a befogadāsára.

Őszinte elismerēssel, a szervezōk

A szolidaritásért és a történelemhamisítás ellen

December 15-én, az 1989-es temesvári forradalom kezdetének 32. évfordulóján koszorúzással egybekötött megemlékezést tartottak a Mária téri református templom falán lévő két, kétnyelvű emléktáblánál. Ezen részt vett Tökés László egykori temesvári lelképásztor, akinek ellenállása nyomán kirobant annak idején a kommunista diktatúra elleni felkelés, de ott volt Gabriel Andreescu emberjogi aktivista, politológus, egyetemi tanár is, akinek javaslatára létrejött a „December 15. – a román–magyar szolidaritás napja” Egyesület. Ennek megalakulását aznap jelentették be a rendszerváltó forradalom kezdetének egykori helyszínén, minikonferencia keretében.

Romániában 1989. december 15-én indult meg a diktatúra hatóságai és az egyházi vezetés által üldözött Tökés László temesvári lelképásztor melletti szolidaritástüntetés, mely december 16-án Ceaușescu- és kommunizmusellenes tüntetéssé alakult. A rezsím december 17-én a népbe lövetett Temesváron, 20-án azonban a hadsereg már fraternizált a tüntetőkkel. A népfelkelés december 21-én terjedt át több erdélyi városra és Bukarestre, ahol szintén rálótkék a tüntetők. A kommunista diktátor hatalma 22-én dőlt meg, igaz, már akkor megindult egyfajta hatalomátmentés és restauráció, hiszen a kommunista párt másodvonala és a titkosszolgálatok vették át a kezdeményezést és a „demokratizálás” irányítását.

A rendszerváltás évfordulója nem számít hivatalos ünnepnek. Temesváron december 16. és 20. között, Bukarestben december 21–22-én tartanak hivatalos megemlékező rendezvényeket a helyi és állami hatóságok, ezzel is háttérbe szorítva a decemberi 15-én történeteket, Tökés László és a temesvári magyarok szerepét, akik ezen a napon minden évben megemlékeznek az 1989-es eseményekről, az áldozatokról és az azóta elhunyt forradalmárokról.

A Temesvár-Belvárosi Református Egyházközség palotájának Újvárossy Ernő '89-es mártírjáról elnevezett termében megtartott minikonferenciát Demeter Sándor pártvezető lelkész adventi áhítata vezette be.

Tökés László megnyitóbeszédében leszögezte: „Tudatában lévén annak, hogy a mai emlékezetpolitikai fejlemények mögött valójában tisztázatlan politikai és történelemhamisítási szándékok húzódnak meg, fontosnak tartom leszögezni, hogy a rendelkezésünkre álló bizonyítékok, tanúvallomások és dokumentumok szerint az 1989-es romániai forradalom kitörésének hiteles dátuma december 15.” Ezzel arra utalt, hogy alig 32 esztendő elteltével túl sokan kérdőjelezik ezt meg, leginkább Bukarest próbálta magának kisajátítani az elsőbbséget, mi több, a forradalom kitörésének hivatalos dátuma is december 22-re került, a diktátor fővárosból való elmenekülésének napjára. „Időközben megjelent Temesvár vonatkozásában a december 16-i dátum is, mintegy tagadva a refor-

mátus templomunkhoz kapcsolódó kezdő időpontot” – mondta a püspök, sőt felidézte, hogy Jászvásár egyenesen azzal az igénnyel lépett fel, hogy december 14-ére magának követelje az elsőbbséget, mert ott valakik megpróbálták gyűlést szervezni. A püspök leszögezte: a december 15-i kezdőnap „legfőbb erkölcsi és politikai hozadéka, valóságos isteni ajándéka minden biztonnal az a spontán összefogás, az a kölcsönös szolidaritás volt, amely az elnyomó rezsimmal szembeálló románokat és magyarokat, reformátusokat és a román baptistákat, a város valamennyi nemzeti és vallási közösségét egymással összekapcsolta. A szabadságért való küzdelemben kialakuló szolidaritás tüneményes gyorsasággal bontotta le azokat a válaszfalakat, amelyeket a nacionalkommunista Ceaușescu-rendszer megosztó politikája emelt a román többségi nemzet és az etnikai és vallási kisebbségek közé”. A lelkes egymásra találásnak a hatalomba visszatérő nacionalkommunista erők és a sorait rendező politikai rendőrség, a Román Hírszerző Szolgálat néven újjáélelt Securitate rövid időn belül véget vetett. Alig több mint három évtized elteltével „itt állunk most: a forradalmunkat ellopták, álmainkat és reményeinket szertefoszlatták, eszményeinket és eszméinket meggyalázták” – mondta Tökés László. Gátlátalanul és gátatlanul folyik a magyarellenés uszítás Romániában, a vidéki újságocskáktól a legmagasabb állami körökig terjedően. „Akárhogyan is legyen, a forradalom eszményeihez híveknek kell lennünk, és hüeknek kell maradnunk. Gabriel Andreescu tanár urat idézve, a forradalom a román–magyar szolidaritás gyümölcse, egy olyan szimbolikus érték, amely szilárd kiindulópontja lehet a folytatásnak, az újrakezdésnek.”

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökétől Gabriel Andreescu vette át a szót, aki bejelentette a „December 15. – A román–magyar szolidaritás napja” Egyesület (Asociația „15 Decembrie – Zi a solidarității româno–maghiare”) létrehozásának a szándékát. „Az egyesületünk nevét úgy választottuk meg, hogy mindenki számára világos legyen, miről is szól ez a kezdeményezés. Idézünk a szándéknyilatkozatból: Szervezetünk (...) néhány román és magyar nemzetiségű személy kezdeményezése. Célja 1989. december 15-ét a romániai forradalom kitörésének napjaként elismertetni. Ez a történelmi tény kidomborítja: a forradalom azáltal vette kezdetét, hogy román és magyar nemzetiségűek az őket egyesítő szabadságvágy nevében szolidaritást vállaltak Tökés László református lelkésszel és elenzékivel. Az egyesület azt szorgalmazza, hogy tekintsük a szolidaritás e szimbólumát a közös emlékezet alapértékének, a két közösség kapcsolatának szempontjából pedig iránymutatónak. (...) Szilárd meggyőződésünk, hogy a méltóságteljes lét egyetlen járható

útja a közösségek közötti jó viszony ápolása. Következésképpen a román–magyar együttélés alapjainak a szabadság és a méltóság eszméinek, vagyis azoknak az értékeknek a szolidaris tiszteletét tekintjük, amelyek az 1989. december 15-én kitört forradalom idején a románokat és a magyarokat egybekovácsolták.”

A professzor kifejtette, hogy a történelmi igazság helyreállítása sziszifuszi munka, hiszen a poszt-kommunista átmentés és visszarendezés levezénylőinek elemi érdekében állt a december 15-e és a Tökés László körüli manipuláció, hamisítás, diverzió, ennek magyarellenességben és xenofóbiában való kicsúcsosodása. Egy magyar paptól indult ki a romániai rendszerellenes lázadás – ezt változatos és gyalázatos hazugságokkal és lejáratásokkal igyekeztek elfeledtetni a románok önértékének felkorbácsolásával. Újságírói kérdésre később elmondta: nagyon is beleillik ebbe a folyamatba Tökés László magas állami kitüntetésének visszavonattatása Klaus Iohannis államfővel. De, mint fogalmazott, a hazugságot nem lehet sokáig felszínre tartani, előbb-utóbb az igazságnak diadalmasodnia kell. „Tisztában vagyunk azzal, hogy a titkosszolgálatok volt és jelenlegi emberei nem hagyják magukat. De mi is dolgozunk: Andrei Ursu, Roland Thomasson és Madalin Hodor kutatómunkája, a Securitate ellenforradalmáról írt tanulmánykötete pontról pontra szétszedi azokat a hazugságokat, amelyeket az ellentábor terjeszt” – mondta a Ceaușescu-rendszer régi kritikusaként ismert politikai elemző, aki a konferenciára is elhozta a könyvet (Trăgători și mistificatori. Contrarevoluția Securității în decembrie 1989, Ed. Polirom, 2019).

Gabriel Andreescu így summázott: a román–magyar szolidaritást és egymásrautaltságot fenntartani és közvetíteni kell, akkor is, ha a két nép viszonya történelmi távlatokban is igen bonyolult. Ráadásul az utóbbi években a romániai közbeszédben egyre nagyobb hangsúlyt kapott az az elmélet, miszerint a diktatúra bukásához vezető temesvári népfelkelés nem a Tökés László körül kialakult román–magyar összefogás eredménye, hanem magyar és orosz kémek aknamunkája, amelynek célja Románia feladására volt. Ezzel és más konspirációs elméletekkel a tömegmészárlásokat, a márciusi pogromot és a bányászjárásokat elrendelő vezetőkről próbálják levenni a felelősséget, a gáztetteikről elterelni a figyelmet.

A temesvári forradalom kezdete és az abban az időszakban tapasztalt etnikumközi és felekezeti közötti egymásra találás témájához hozzászólt Kincses Előd, Tökés László egykori védőügyvédje, aki személyes pozitív élményeit osztotta meg 1989–90 fordulójáról, illetve negatív előjelű emlékeit 1990 márciusából. Jogvédő küzdelmeinek tárházából egy friss eredményről is beszámolt: a Tökés László javára megnyert, volt titkosszolgálati tisztek és az Antena

3 televízió által elkövetett rágalmasz miatt indított perről, amelyben hét év után ugyan, de csak sikerült erkölcsi kárterítésre ítéltetni az elkövetőket. Azt sem rejtette véka alá, hogy az igazságügyi minisztérium első renden elutasította az éppen megalakított szolidaritási egyesület bejegyzését a nevében szereplő „román” szóba belekötve, amelyet megnevezésükben civil szervezetek csak különleges engedéllyel használhatnak. Az egyesület életre hívói nem mondtak le eredeti szándékukról, létrehozták a civil szervezetet, amelyet bejegyzés nélkül is lehet működtetni. A hivatalosítás érdekében a kormány főtítkárságához fordulnak, s ha ott is ellenkezést tapasztalnak, perelni fognak – mondta az ismert jogász. Gabriel Andreescu hozzátette: miután számtalan olyan egyesület és baráti társaság van bejegyezve Romániában, amelynek a nevében szerepel a román szó, a névfoglalás elutasítása sima hatósági visszaélésnek tűnik.

Florian Mihalcea, a Temesvár Társaság elnöke a maga során kijelentette: a rendszerváltó antikommunista forradalom 1989. december 15. és 1990. június 15. között zajlott, de már kezdeti ellenforradalmi szervezkedések közepette, amelyek a bukaresti Egyetem téri proletároshamba torkollottak. Beszélt a dátumokkal és helyszínekkel való manipulációkról, a járulékos egyéni érdekekről (a forradalmárgazolványok-bizniszről, miközben illet sem ő maga, sem Tökés László nem igényelt és nem kapott soha), a nevezetes Temesvári Kiáltvány és az abba foglalt lusztrációs igény keltette riadalomról. Felidézte a kevésbé ismert epizódot: Virgil Magureanu titkosszolgálati vezető – akkor még államfői tanácsos – 1990. március 12-én arról akarta meggyőzni a forradalmi ideálokért küzdő Temesvár Társaságot, hogy találkozzon Ion Iliescuval, és figyelmeztette, hogy „veszélyben a haza”, néhány nap múlva konfliktusok törnek ki Erdélyben...

Balaton Zoltán mérnök, egykori presbiter a temesvári, bányászati román–magyar együttélés hagyományait és sajátosságait vázolta, kiemelve: az itt kialakult etnikai-vallási sokszínűség valójában a török világ utáni, több hullámban történt betelepítések folyamánya. Értékes, megőrzendő történelmi örökség ez a máig élő tolerancia, az arányok ismert és sajnálatos eltolódása dacára is – vélte.

A konferencia zárómozzanata Szilágyi Zsolt egykori temesvári egyetemista, a Thália színjátszó társulat volt tagja, 1990-ben már parlamenti képviselő hozzászólása volt, aki a temesvári népfelkelés utáni „terrorista diverzió”, a marosvásárhelyi fekete március eseményei és az Egyetem téri maratoni tiltakozás szétverése (bányászjárások) közötti hasonlóságokat elemelte, amelyeket a Ion Iliescu vezette hatalmi struktúrák hathatós közreműködésével valósítottak meg. Mindhárom esetben arról beszélhetünk, hogy állami intézményrendszer által, tudatosan

megtervezett forgatókönyv szerint provokáltak konfliktust, több száz ember halálát és sérülését okozva ezzel. Mindhárom eseménysor emberiség elleni bűntett, nincs elvülésük. Mindhárom esetben kulcsszerepet játszott az állami televízió és rádió, ezek voltak ugyanis a félreinformálás monopolcsatornái. A lassúbb írott sajtó nem tudta ellensúlyozni a félretájékoztatót. Mindhárom esetben tudatos, tervezett és ellenőrzött konfliktuskeltés volt a cél, a forradalmi események után az új hatalom legitimációs módszeréről beszélhetünk, Marosvásárhely után a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) megalapítását kellett megindokolni, míg az Egyetem téri antikommunista tüntetés esetén azt bizonyította a hatalom, hogy a munkásosztály nem támogatja a neokommunizmus ellen tüntető „ingyenélő egyetemistákat és szakállas értelmiségieket”. A vásárhelyi véres események kirobantásában a hadügyminisztérium és az államelnöki hivatal által visszarendelt páncélos egység példáját említve azt mondta: az akkori hatalom robbantotta ki a magyarellenés véres konfliktust, és a magyar kártyát a hatalom azóta is mindig napirenden tartja. Ha a Securitate-ról beszélünk, a bűnösség vélelmével kell számoljunk – idézte Marius Oprea kommunizmuskutatót Szilágyi Zsolt.

A konferenciát és sajtótájékoztatót követő utcai megemlékezésen Gazda István, a temesvár-gyárvárosi Új Ezredév Református Gyülekezet lelképásztor tartott rövid áhítatot, felidézve a 32 esztendővel ezelőtti advent sorsfordító eseményeit: „Próbáltunk erőt venni félelmeinkben, és a vágyainkban fölfelé tekintettünk, Isten közelségét kerestük, és a karácsonyi csodára vártunk. Itt volt a temesvári gyülekezet Tökés László lelképásztorral az élen, akik nemcsak várták és vágyták a világosságot, hanem megpróbálták tenni is azért, mondhatni aktív adventben égtek és éltek, és kitartottak a presbitériummal együtt. Akkor az adventben még nagyon halványan látszott a karácsonyi világosság, de karácsonyra felragyogott a teljes fény, amelyben ember emberben testvérét ismerte meg, román és magyar egymásra talált, és együtt örvendeztek a karácsonyi világosságnak, Krisztus megszületésének. Ezt a vágyat, ezt az örömet várjuk ma is, ezért imádkozunk, ezt kérjük Atyánktól, hogy adja meg ebben az évben is és a jövőben mindannyiunk számára.”

Annak emlékére, hogy 1989. december 15-én a temesvári magyarok és románok szolidaritást vállaltak a kilakoltatásra ítélt Tökés László református lelkésszel, és megvédték az elnyomó kommunista hatalom visszaéléseitől, a megemlékezés résztvevői magyar és román nemzeti színű szalagokkal díszített koszorúkat helyeztek el a temesvári forradalom kezdeteinek emléket állító márványtáblánál.

Nagyvárad, 2021. december 16.

Tökés László
EMNT-elnök
sajtóirodája

A harmadik kapus bravúrjai

Bálint Zsombor

Gól nélküli döntetlennel végződött a Seps OSK és a FCSB közötti 1. ligás labdarúgó-mérkőzés a naptári év utolsó fordulójában. A jobb csapat azonban egyértelműen a sepsiszentgyörgyi volt, azonban (mint ahogy ebben a bajnokságban már jó néhány alkalommal) ismét egy nagyon jó formában védő kapus akadályozta meg a győzelmét. A dolog pikantériája, hogy Tárnovanu a harmadik számú hálóőr a FCSB-nél, és csak azért küldték pályára, mert nem volt más korhatár alatti játékos.

Végig az volt a néző érzése a mérkőzésen, hogy az OSK a bajnoki címért versenyben levő csapat, és nem a FCSB. Szemet gyönyörködtetően kombinált a középpályán, több helyzetet alakított ki, és

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 1. liga, 21. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Bukaresti FCSB 0-0

Sepsiszentgyörgy, Seps OSK-stadion. Vezető: Adrian Cojocaru (Galac) – Mircea Grigoriu (Bukarest), Alexandru Vodă (Gyulafehérvár). Tartalék: Cătălin Popa (Pitești). Ellenőr: Székely Zoltán (Nagybánya).

Sárga lap: Ninaj (45+1.), Eder (51.), Ștefănescu (78.), illetve Oлару (8.), Radunović (21.), Crețu (28.), Miron (74.), Ov. Popescu (80.).

Seps OSK: Niczuly – Aganović (86. Dumitrescu), Ninaj, Mitrea, Ispas, Bărbuț (78. Askovszki), Eder, Păun, Ștefănescu (78. Golofca), Damașcan (61. Luckassen), Achahbar.

FCSB: Tárnovanu – Crețu, Cristea, Miron, Radunović, Oлару, Șut (62. Ov. Popescu), Tănase, Cordea (86. Budescu), Dumiter (46. Keserü), V. Gheorghie (46. Oaidă).

tizenkét kapura tartó lövése is volt, ezeket pedig négy-öt alkalommal hatalmas bravúrral védte a fővárosi kapus. Eközben a FCSB szinte kizárólag szögletűtéseket követően tudott veszélyeztetni.

A 2. percben Aganović erős szabadrúgása nem volt túl helyezett, ezzel melegítette be Tárnovanút. A 11. percben Bărbuț kapott volna kiváló labdát, de amint éppen kibújt volna a védők között, Tănase viszarántotta, a játévezető pedig nem állította meg a játékot. A FCSB csak két szöglet utáni fejjel veszélyeztetett, míg a 29. percben Achahbar kihagyta az első ordító lehetőséget. Damașcan lepattanó lövésére csapott rá, de 6 méterről belelőtte Tárnovanuba. Miután Ștefănescu lövését is védte a kapus, a 33. percben Șut piszkált bele egy labdába, amely veszélyesen ereszkedett a lécc alá, de Niczuly résen volt. Később Păun tette próbára Tárnovanút, majd a 37. percben három az egy elleni helyzetben Achahbar rosszul adta be.

A második félidőben sokkal nagyobb volt az OSK fölénye, de gól nem született. Az 52. percben Achahbar cselezte magát lövőhely-

Fotó: a Seps OSK közösségi oldala

zetbe, ám Tárnovanu hártott, az 58. percben Bărbuț csavarása kevéssel került el a kaput, majd a 64. percben Eder ugrott ki egyedül, de a hálóőr ismét újat állta. A 68. percben egy szöglet hozta a FCSB egyetlen lehetőségét a második félidőben, amikor Oaidă perditése a rövidről súrolta a felső léccet. A végén azonban még két kapusbravúrt mutatott be Tárnovanu. A 88. percben Golofca labdáját ütötte ki a bal felsőből, egy perccel később pedig Achahbar fordulásból leadott lövését tornászta ki, ezúttal az alsó sarokból.

A 11. döntetlen nem igazán segíti a sepsiszentgyörgyi csapatot, amely kilenc fordulóval az alapszakasz vége előtt hat pontra van az utolsó felsőházi helytől. Még nincs min-

Eredményjelző

* 1. liga, 21. forduló: Kolozsvári CFR 1907 – Campionii FC Argeș Pitești 1-0, Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Bukaresti FCSB 0-0.

* NBI, 17. forduló: Gyirmót FC Győr – Debreceni VSC 0-0, ZTE FC – Újpest FC 2-0. Az élcsoport: 1. Ferencváros 35 pont/16 mérkőzés, 2. Kisvárdai 34/17, 3. Puskás Akadémia 31/16.

den veszve, de legalább hat meccset meg kell nyernie a kilencből, hogy esélye legyen elcsúszni a 6. helyet.

A bajnokság az ünnepek idejére szünetel, január harmadik hétfőjén folytatódik, amikor a Seps OSK Botosánba látogat.

Az 1. liga tabellája

1. CFR 1907	21	19	0	2	32-8	57
2. FCSB	21	14	5	2	38-17	47
3. Voluntari	21	11	4	6	25-20	37
4. Botosán	21	8	10	3	21-19	34
5. CSU Craiova	21	9	5	7	36-23	32
6. Rapid 1923	21	8	8	5	26-21	32
7. Farul	20	8	5	7	21-13	29
8. CFC Argeș	21	8	4	9	19-18	28
9. UTA	21	6	9	6	17-15	27
10. Seps OSK	21	5	11	5	21-18	26
11. Târgoviște	21	5	7	9	13-17	22
12. Medgyes	21	5	5	11	17-25	20
13. Mioveni	20	5	5	10	13-27	20
14. Univ. 1948	20	4	6	10	15-21	18
15. Dinamo 1948	20	3	3	14	15-41	12
16. Clinceni	21	2	5	14	15-41	11

Norvégia negyedszer világbajnok

Az Európa-bajnok Norvégia 29-22-re legyőzte az olimpiai címvédő Franciaországot a spanyolországi női kézilabda-világbajnokság vasárnapi döntőjében.

Mindkét csapat veretlenül, sőt a franciák százszázalékos mérleggel jutottak a fináléba, ahol a várakozásoknak megfelelően nagy tempóban és magas színvonalon kezdtek. Pontosabb lövéseinek és kevesebb technikai hibájának köszönhetően az olimpiai bajnok egy ötös gólsorozattal hét perc alatt 12-7-re elhúzott. A norvégok időkérréssel és kapuscserével próbálkoztak, majd egy-egy rossz csere és több szabálytalanság miatt némileg kaotikussá vált a játék, a kiállításokkal tarkított hajrában pedig hatról négy góllra csökkentették a hátrányukat.

A második félidő elején két és fél perc alatt négyszer talált be az Európa-bajnok, ezzel egyenlített, majd Henny Reistad vezérletével a 36. percben a meccs során először a vezetést is átvette. Meglepően sokat hibáztak ekkor a franciák, ellenfelük viszont egyre jobban védekezett, ezért Olivier Krumbholz szövetségi kapitány két perc alatt kétszer is időt kért. A norvég kapus, Silje Solberg remekelt a szünet után, erre alapozva csapata húsz perc alatt 14-4-es sorozatot produkált, amivel eldöntötte a finálét. A hajrában kapusa lecserejével létszámfölényes támadójátékkal próbálkozott Franciaország, de a különbséget nem tudta csökkenteni, és végül meglepően simán, 29-22-re kikapott.

A mezőny legjobbjá Silje Solberg volt, aki 24 francia lövésből 12-t kivédett.

A franciák a hatodik vb-döntőjükön negyedszer veszítettek, a norvégok a nyolcadik fináléjukon negyedszer nyertek.

Dánia nyerte a bronzérmet

Dánia szerezte meg a bronzérmet a női kézilabda-világbajnokságon, mivel 35-28-ra legyőzte a házigazda Spanyolország válogatottját a vasárnap délutáni helyosztón Granollersben.

A meccs első harmadában szoros volt az állás (10-10), mindkét csapat többször is vezetett, ezt követően az egyre hatékonyabban védekező és pontosabban támadó dánok 14-10-re elhúztak, a szünetben pedig három gól volt az előnyük.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda-világbajnokság, döntő: Norvégia – Franciaország 29-22 (12-16)

Granollers, 4000 néző. V.: Alpaidze, Berjozskina (oroszok).

Lövések/gólok: 44/29, illetve 41/22.

Gólok hété méterestől: 2/2, illetve 5/4.

Kiállítások: 6, illetve 8 perc.

Norvégia: Katrine Lunde – Jacobsen 1 gól, V. Kristiansen 2, Brattset 5, Aardahl, Sanna Solberg 2, S. Oftedal 5, cserék: Silje Solberg (kapus), N. Mörk 5, Reistad 6, Herrem, Aune 3.

Franciaország: Glauser – Toublanc 1 gól, Flippes 2, Zaadi 2, Foppa 3, Nze Minko 2, Lassource 2, cserék: Darleux (kapus), Edwige, Pineau 4, Sercien-Ugolin 2, Horacek 1, Valentin, Nocandy 1, Granier 2, Kanor.

Fotó: a Nemzetközi Kézilabda-szövetség közösségi oldala

A második félidő három dán góllal indult, és ekkor is a támadójáték pontosságában volt a legnagyobb különbség a két csapat között. Az előző vb-n ezüstérmes spanyolok nyitott védekezéssel próbálkoztak, ám ellenfelük gyors akciókkal reagált erre. Tíz perccel a vége előtt már kilenc találat volt a dánok előnye, és végül 35-28-ra győztek.

A skandinávok hatodik alkalommal nyertek világbajnoki érmet és harmadszor végeztek a harmadik helyen.

Csak 34 pontot engedélyeztek a házigazdáknak

Alapigazság a kosárlabdában, hogy a védelem az elsődleges fontosságú, ha egy csapat jól védekezik, akkor a támadásban csak-csak összegyűjti a szükséges számú pontot. Ennek illusztrálására a Sirius női csapatának kolozsvári vendégszereplése kiváló példa.

Nem kezdte jól a támadásban a meccset a marosvásárhelyi együttes, az első hat percben csupán két pontot jutott, a védőjáték azonban már akkor jól működött, hiszen az ellenfél is megállt hét pontnál. Az első negyed utolsó perceiben aztán néhány gyors ellentámadásnak köszönhetően átvette a Sirius a vezetést, és ki sem engedte a kezéből a találkozó végéig. Mindezt pedig kiváló védekezéssel érte el, noha támadásban igencsak csikorgott a gépezet. Az U játékosai azonban szinte minden alkalommal kiszorított helyzetből voltak kénytelenek próbálkozni, ami magyarázza, hogy csupán 15%-os hatékonyságot ért el a mezőnyből. Hogy néha a védők agresszivitása picit átlépte a szabályossági határt, meglehet. Azonban Kolozsvár a szabaddobásokat is csak 62%-ban értékesítette. És hogy a 34 pontjukból tízet szereztek szabaddobásból, az is sokat elárul a marosvásárhelyi védelem munkájáról.

Ugyanakkor, bár végül 61 pontot jutott, a Sirius játékosainál támadásban sokszor láthattunk tanácstalanságot, rossz döntéseket, ami a 22 eladott labdához vezetett. A palánk alatti fölény azonban meghozta a gyümölcsét, Sherill és Griffin is dupla-duplával végzett, míg Chiș 10 gólpaszst számlált, ám ezúttal csak 3 ponttal zárt.

A Sirius így az eddigi tíz mérkőzéséből (az egyik fordulóban állt) hatot megnyert és négyet elveszített, ebből hármat szoros végjátékban, és minden esélye megvan, hogy a naptári év utolsó bajnoki találkozóján tovább javítson ezen a mérlegen, hiszen csütörtökön 18 órától a szerény képességű Bukaresti Agronomiát fogadja. (B.Zs.)

Jegyzőkönyv

Női kosárlabda Nemzeti Liga, 11. forduló: Kolozsvári U – Marosvásárhelyi Sirius 34:61 (12-16, 6-16, 6-15, 10-14)

Kolozsvár, Horia Demian-csarnok, 50 néző. Vezető: Ștefan Atomulesei (Brassó), Andrei Răileanu (Focșani), Antonio Sandu (Nagyszeben). Ellenőr: Marius Vlaicu (Tg.-Jiu).

Kolozsvári U: Uiuu 7 pont (1), Nicholas 6, Beldian 5 (1), Al Ash Hab 5, Rus 5 (1), Mihășan 3 (1), Fleșer 2, Rubin 1, Bota, Popovici, Bölöni, Stoica.

Sirius: Griffin 18 pont (1), Sherill 17 (1), Solyom 12, Allen 3 (1), Mircea 3 (1), Chiș 3 (1), Badi 3, Lipovan 2, Feiseș, Anca, Czimbalmos, Oancea.

Eredményjelző

Női kosárlabda Nemzeti Liga 11. forduló: Sepsiszentgyörgyi Seps SIC – CSM Târgoviște 100:48, Szatmárnémeti CSM – Bukaresti Rapid 106:55, Konstancai Phoenix – CSM Alexandria 52:58, Kolozsvári U – Marosvásárhelyi Sirius 34:61.

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT

KÖZLEMÉNY

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti az érdekelteket, hogy környezetvédelmi engedély kibocsátását kérte a **Könnyű útburkolat a 153G jelzésű megyei út Mezőszengyel (151-es jelzésű megyei út) - Mezőbodon - Kisikland (152A jelzésű megyei út) 12+400-14+380 kilométerszelvényeire, Maros megye elnevezésű projektre, amelyet Mezőbodon és Kisikland községekben javasol kivitelezésre.**

A tervre vonatkozó információk a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökségtől kérhetők e-mailen az office@apmms.anpm.ro címen, a 0265-314-984-es telefonszámon, faxon a 0265-314-985-ös számon, valamint a projekt hasznélvezője, a Maros Megyei Tanács székhelyén (Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz.).

Az érdekeltek megjegyzéseiket elküldhetik e-mailen az office@apmms.anpm.ro címre.

Az érdekelt személyek megjegyzéseit naponta az office@apmms.anpm.ro elektronikus címre várják.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

TELKET VÁSÁROLNÉK

Nyárádra, Marosra nyíló eladó telket keresek,
1 hektárnál nagyobb, Marosvásárhely
30 km-es körzetében.
Tel. 0737-717-780. (sz.-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (65326-I)

VÁLLALJUK IDŐSEK GONDOZÁSÁT saját otthonukban. Gyógytorna végzése ágyhoz kötött személyeknek; bármilyen, teljes körű ügyintézését vállalunk. Ebéd házhoz szállítása. Tel. 0756-680-226. (14185-I)

A hirdetési rovatban megjelent
közlemények, reklámok
tartalmáért a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

TELKET vásárolnék, 40 árnál nagyobb, Marosvásárhelytől 15 km-es körzetben. Tel. 0723-524-737. (14107-I)

ELADÓK felparcellázott telkek a Somostetőn: 764 m², 905 m², 982 m², 2082 m². Érdeklődni 10-16 óra között a 0770-274-001 és a 0730-912-710-es telefonszámon. (14212-I)

ELADÓ bor, szilvapálinka. Tel. 0265/222-267. (14241-I)

VÁSÁROLOK régi autót, hibás krosszmotort, ATV-t és fémtárgyakat ócskavasba. Tel. 0770-621-920. (14204-I)

ELADÓ minőségi szilvapálinka, 25 lej/l. Tel. 0744-767-537. (14261)

ELADÓ kizárólag gabonával nevelt, kb. 220 kg-os húsdiszno. Tel. 0754-351-178. (14260-I)

ELADÓK biedermeier antik bútorok és egy felújított biliárdasztal. Tel. 0744-112-600. (14275-I)

LAKÁS

KIADÓ egy szoba egy személynek a Kövesdombon; bére: havi 500 lej és a költség egyharmada. Tel. 0771-677-830. (14233-I)

EGYSZOBÁS tömbházlakást vásárolnék Maroszentgyörgyön. Tel. 0728-167-282. (14097-I)

HÁZAT vagy telket vásárolnék Maroszentgyörgyön. Tel. 0728-167-282. (14097-I)

ELVESZETT

ELVESZETTETTEM Hajdó Gyöngyi névre szóló egészségügyi kártyámat december 14-én a kisállomás környékén. Megtalálóját jutalomban részesítem. Tel. 0746-790-029. (14271-I)

MINDENFÉLE

CÉG vállal háztetőkészítést, tetőfedést, tetőjavítást, bel- és kültéri munkát, bontást, festést. Tel. 0774-574-527. (14204)

VÁLLALUNK villanszerelést, víz-szerelést. Tel. 0774-574-527. (14204)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, valamint törmelékiszállítás. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

FESTÉST, csempézést, gipszkarton- és ajtószelést vállalok. Tel. 0771-393-848. (14125)

ENGEDÉLYEZETT személy garázst szigetel, és Lindab lemezzel fed. Tel. 0743-512-168. (14219)

KITAKARÍTUNK udvart, garázst, lakást. Vállalunk bontást, felvásárolunk használaton kívüli tárgyakat. Tel. 0747-816-052. (14218)

Aki szívünkben él, mindig velünk marad.
Fájó szívvel emlékezünk 1989. december 21-ére, amikor a 32 éves
PAJKA KÁROLYT

a gyilkos golyók elragadták közülünk.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét őrzi felesége, két fia családjukkal. (14262-I)

Rohan az idő, múlnak az évek, de nekünk minden december egy fájdalmas emlékezet.

Fájdalmas szívvel emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, 1989. december 21-ére, amikor a 34 éves
BODONI SÁNDOR

szíve dobogását a kegyetlen, gyilkos golyók örökre elnémították. 32 év múltával is szívünkben őrizzük emlékét.
Felesége, fia, lánya családjukkal és édesapja. (14252-I)

ELHALÁLOZÁS

„Az édesanyák nem halnak meg soha, csak szívük elfárad és megpihen. A lelkük örökké velünk marad.”

Megrendülten és mély fájdalommal a szívünkben tudatjuk, hogy az erdővidéki bölöni születésű

özv. GERGELY ILONA
szül. Kozma,

a klinikai kórházak volt könyvelője, 2021. december 17-én, 84 éves korában örökre itthagott bennünket.

Utolsó útjára december 20-án kísértük a református temetőben.
Gyászoló szerettei. (14266-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, anyós, rokon, jó barát, szomszéd és ismerős, a gegesi származású

KATONA IDA
szül. Csipán

életének 90. évében megtért rementő Urához.

Drága halottunk temetése 2021. december 21-én 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (sz.-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Szívünkben fájdalom, lelkünkben gyász. Eltávozott közülünk szeretett barátnőnk, ADORJÁNI ZSUZSA, Budapesten. Bánatos férjének, Adorjáni Dénes Tibornak vigasztalódást kívánunk ezekben a nehéz percekben. Barátaid szívében mindig élni fogsz: Szakács István és Zsófi, Ölvedi Zoltán és Zsuzsa.

„Elmúlt, mint száz más pillanat, De mi tudjuk: mégis múlhatatlan,
Mert szívek őrzik, nem szavak.”
(Nagy László) (p.-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, meszelést, festést, padlásszigetelést, padlástakarítást, parkettcsiszolást. Tel. 0742-734-062, Hunor. (14190-I)

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk a drága feleségre és édesanyára, SZABÓ IBOLYÁRA szül. Gábos, aki két éve, pótolhatatlan őr hagyva maga után, a mennybe távozott.
Minden érte hulló könnycsepp nyugtassa álmodat. (p.-I)

Szomorú szívvel emlékezünk december 21-én id. TRUJA AURÉLRA halálának nyolcadik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi felesége, két fia és azok családja. (14246)

Fájó szívvel emlékezünk december 21-én az ákosfalvi ifj. FARKAS BÉNIRE halálának 30. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (14250)

„Küzdöttél, de már nem lehet, csend ölel át és szeretet.
Csak az hal meg, kit felednek, örökké él, kit igazán szeretnek.”
(Kosztolányi Dezső)
Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk a nyárádszentmártoni NAGY FERENCRE halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi szerettei. (14277-I)

Egy édesanyát feledni nem lehet
A síron túl is tovább él a szeretet.
Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk december 21-én a drága jó édesanyára, testvérré, sógornőre, SIMON JOLÁNRA halálának 5. évfordulóján. Emlékét szívünkben őrzi szerettei. Nyugodj békében, anyukám! (-I)

radio.kptv.ro

2022-BEN MAGYARORSZÁGON VÁLASZTÁSOK LESZNEK.

**Minden magyar állampolgár
szavazhat, aki regisztrált.**

REGISZTRÁLJON ÉS SZAVAZZON!

 0800-420-111
 info@eurotransalapitvany.ro
 regisztracio.ro

Édes ünnepi ajánlat Az APICOLA Kft. üzleteiben

- Marosvásárhely, 1918. December 1. út 35. szám
- Szászrégen, Stadion utca 14. szám

előnyös áron vásárolhat akác- vagy vegyes mézet, pollen, méhpempőt, propoliszt. Kosmetikumok bő választékát, táplálékkiegészítőket, valamint gyógyteákat talál nálunk. Ne habozzon, termékeink természetesen, a minőség garantált!

Cristina Cojocarú mérnök, APICOLA-igazgató,
élelmiszeripari szakértő

MINDEN HÉTKÖZNAP
18:20

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

**Harsányi Zsolt
Sacra Corona**

Harsányi Zsolt Sacra Corona

Harsányi Zsolt Ecce Homo

**Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám**

RexoGold

a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*Nem minden ártárgy termékek csak szociálisan juttathatók

FONTOS TELEFONSZÁMOK

<ul style="list-style-type: none"> • Romtelecom-tudakozó <ul style="list-style-type: none"> - információ - 118-932 - általános - 118-800 • Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112 • Rendőrség - 0265/202-305 • SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110 • Sürgősségi szolgálat: <ul style="list-style-type: none"> - gyermekeknek - 0265/210-177 Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330 GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között: 0736-883-110 • Optika-Optofarm <ul style="list-style-type: none"> - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351 • Optolens szemsebészet - 0265/263-351 • Marmed - 0265/250-344 járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658 - 0729-024-380 - 0751-114-307 Labor - 0751-114-307 e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro • Dora Optics - 0733-553-976 • Dora Medicals - 0265/212-971 • Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446 	<ul style="list-style-type: none"> • Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077 - 0365/404-664 • Prefektúra - 0265/266-801 • RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404 • Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929 - vidék - 0265/929 • Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928 • Aquaserv: <ul style="list-style-type: none"> - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888 • Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625 • Vasútállomás - 0265/236-284 • Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710 • Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865 koporsók, kellekek, - 0745-606-215 koszorúk - 0745-606-269 és halottszállítás - 0758-047-604 • Maros megyei RMSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
--	--

Mélynyomó reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM

106,8 FM

1323 AM